

STICHTING GESLACHT MEES

Redaktie en : p/a R. Mees & Zoonen Assurantiën
 Secretariaat : postbus 505, Rotterdam
 Administratie : p/a Trustmaatschappij Mees & Hope,
 Kneuterdijk 11, Den Haag
 Bank : Bank Mees & Hope, postbus 749, Rotterdam,
 Stichting Geslacht Mees, rekening 25.50.50.593
 postgiro van de Bank: Rotterdam 6400
 Postgiro : Stichting Geslacht Mees, Den Haag 3.79.23.24

nummer 27
 mei 1978

Ten geleide

Als weergave van het wel en wee van onze familie, door de tijd en over de wereld heen, ligt daar weer, dankzij onze volijverige redactiecommissie, een nieuwe kroniek voor U.

Wanneer je het beeld van deze kroniek met zijn veelzijdige en veelsoortige bijdragenreeks doorleest, krijg je het gevoel een levende en levendige familie te ontmoeten. De familiedag was daarvan een zeer reëel bewijs: een grote opkomst, gezellig en zonder enige sleur of plichtpleging. Houden zo !

Her en der verspreid roepen de commissies U op tot medewerking of actieve belangstelling. Voorbeelden:

Uw contributie, Uw bijdrage aan de volgende kroniek, ons archief, aanvulling van gegevens voor de genealogie, enzovoorts. Van al deze en dergelijke blijken van Uw belangstelling zal het afhangen hoe de volgende kroniek als spiegel der familie eruit zal zien !

Stelt U niet uit tot morgen wat U nog heden kunt doen ! Alvast heel hartelijk dank !

R. S. H. Mees

Dr Ir R. H. Mees, 18 februari 1904 - 2 januari 1978 (G 12-18)

Met leedwezen en verdriet maken wij melding van het overlijden op 2 januari j.l. van Rudolph Hetserus Mees, van de oprichting van onze Stichting in 1936 af, lid van het bestuur.

Met grote genegenheid voor zijn gave persoonlijkheid en met dankbaarheid voor de belangstelling die hij steeds voor het werk van onze stichting heeft getoond zullen wij hem in onze herinnering behouden.

Onze gevoelens van warme deelneming en sympathie gaan uit naar Ru's nabestaanden, Annie Mees-van Bommel en de drie kinderen met hun gezinnen, Connie Gieben-Mees, Bert Joist Mees en Renée Delfos-Mees.

Bij de crematie te Utrecht op 6 januari heeft ons bestuurslid Mr Ph. A. J. Mees namens onze Stichting onze goede Vriend de laatste groet gebracht.

Hij ruste in Vrede R. S. H. Mees

Ons archief

Van diverse zijden werden wij wederom verblijd met schenkingen.

Wegens plaatsgebrek willen wij ons beperken tot de vermelding van de volgende vier:

van mevrouw S. A. Verbrugge-Mees, familie-glaswerk, foto's, brieven en boeken over Ds Gregorius Mees en Prof. Mr Gregorius Mees;

van mevrouw H. C. S. Voerman-Mansholt een pasteltekening van wijlen Eleonore Mees, voorstellende haar broer Abraham Mom Faure Mees (R 10-2);

van mevrouw H. C. van Houten-Schouten een door J. H. van der Palm gedrukte huwelijksbijbel van het echtpaar Pieter Johannes van Houten en Maria Sara Johanna Mees (1815—1883, R 8-2);

van de Raad van Bestuur van het verzekeringsconcern Nationale-Nederlanden een portret van Pieter Rudolf Mees (R 10-2), oprichter van „De Eerste Rotterdamsche”, thans een der dochtervennootschappen van Nationale-Nederlanden.

Hartelijk dank aan allen.

Als illustratie hoe onverwacht - belangrijk soms zulke schenkingen kunnen zijn vermelden wij, dat in een van de boeken uit de schenking van mevrouw Verbrugge (heus geen bijzondere zeldzaamheid, want deze boeken komen in veilingen best nog voor), papieren zaten met notities over de karottenfirma Mees & Moll. Dank zij deze verrassende vondst waren wij in staat in deze kroniek iets over deze firma te vertellen.

Familieberichten

Geboren

Delft, 1 juli 1977, Pieter Laurens Mees (R 13-13-2), zoon van Drs Johannes Robert Mees en Maria Louise Sluyter (R 12-13).

Woubrugge, 18 november 1977, Alexa Justine ter Horst, dochter van Mr Michiel Willem ter Horst en Madelaine Mees (R 11-18).

Winterswijk, 12 januari 1978, Joris (G XIV-21-1-2), zoon van Willem Mees, arts, en Marie Josée de Blaey (G 13-21-1).

Mexico City, 24 januari 1978, Jacopo Tarrab, zoon van Jacopo Tarrab en Yolanda Christina Mees (G12-16).

Gehuwd

Zuidlaren 17 juni 1977 Walda Yolanda Mees, dochter van Hitzerus Emanuel Mees, arts, en Louise Mathilde Henriette Siemens (G 12-23), met Philippus Jan van

der Heijden, geb. Zutphen 15 september 1953, chemicus, zoon van Philippus Pieter van der Heijden en Laurina Neeltje Adriana Broere.

Drachten 8 juli 1977, Tjitske Mees, dochter van Johan Mari Mees, arts, en Berendina Huizinga (G 12-12), met Klaas van der Tholen, geboren Hannover 22 februari 1947, zoon van Klaas van der Tholen en Fernanda Yolanda Henriette Edith Lauer. Tjitske is als gediplomeerd verpleegster werkzaam bij de Gemeente Rotterdam als school-verpleegkundige. Klaas is werkzaam bij een Groenten Expeditiebedrijf.

Zutphen 24 juli 1977, Arnold Regnerus Ingvar Dorhout Mees, eurythmie- en zangtherapeut (G 12-7), zoon van Arnold Regnerus Marie Dorhout Mees en Ingrid Vivi Wallin (G 11-10), met Renée Hermy van Mindeno, geboren Amsterdam 29 april 1947, dochter van Siegfried Bernard van Mindeno en Henriette Anna Clara Son.

Zeist 19 december 1977, Jolyon Himbury, violist, geboren Orillia (Ont.), zoon van Dunstan Guernsey Himbury en Lola Mees (R 10-22), met Henriette Janine Aleida Maters, geboren Arnhem 23 oktober 1950, dochter van Jan Cornelis Maters en Hendrika Catharina Maria Deuling.

Saas-Fee 7 januari 1978, Judith Mees, gediplomeerd verpleegster, geboren Malang 13 maart 1950, dochter van Rudolf Pieter Mees en Julie Tadema Wielandt (R 12-1), met Raoul Pierre Hoondert, geboren Bergen-op-Zoom 28 juli 1930, Kolonel der Cavalerie G.S.B., chef-staf vierde Divisie (Harderwijk), zoon van Marinus Hoondert en Eulalia Augusta Broekmans, weduwnaar van M. Ch. E. M. Keulen.

Overleden

Bosch en Duin 24 mei 1977, Elisabeth Johanna Boon-Mees, geboren 1888, weduwe van Jan Boon, dochter van Mr Hendrik Nicolaas Mees en Gertrude Pauline de Monchy (R 10-18).

Vught 17 augustus 1977, Mieke Louwers-Mees, geboren 1917, arts, echtgenote van Pieter C. Louwers, dochter van Rudolf Adriaan Mees en Geertruida Sara Elisabeth Schuckink Kool (R 10-23).

Deventer 16 oktober 1977, Adriana Jacoba Johanna Mees-de Kat Angelino, geboren 1888, weduwe van Regnerus Tjaarda Mees (G 10-8).

Wassenaar 19 november 1977, Marta Meertens-Mees, geboren 1898, weduwe van Mr Daniël Mangelaar Meertens, dochter van Joan Mees en Alida Loopuyt (R 10-20).

Baarn 2 januari 1978, Dr Ir Rudolph Hetserus Mees, geboren 1904, bestuurslid van de Stichting Geslacht Mees van haar oprichting in 1936 af (G 12-19).

Vught 23 februari 1978, Pieter C. Louwers, geboren 1920, weduwnaar van Mieke Mees (R 10-23), registeraccountant, Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Diversen

Drs Rudolf Sebastian Hildebrandt Mees (R 12-20), voorzitter van de Stichting Geslacht Mees, is uitgetreden uit de hoofd-directie van Bank Mees & Hope en werd met ingang van 1 november 1977 benoemd tot tweede voorzitter van de Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf.

Inger Margarethe Mees (25), dochter van Dr Jan Jacob Louis Mees en Birthe Margarethe Pedersen (R12-7), slaagde op 21 juni 1977 cum laude voor het doctoraal examen van de Faculteit der Letteren der Leidse Universiteit, Vakgroep Engels. Per 1 augustus daaraanvolgend werd zij benoemd tot Wetenschappelijk Ambtenaar aan dezelfde faculteit en vakgroep.

De vier generaties oude firma P. Mees Lzn, in huis-houdelijke artikelen aan de Vismarkt te Groningen, heeft opgehouden te bestaan.

De eigenaar-firmant, Pieter Mees (G 12-24), blijft zich wijden aan de functies die hij in het Groningse bekleedt, zoals o.m. het onder-voorzitterschap van de Kamer van Koophandel, het bestuurslidmaatschap van het Weeva (Werk- en Eethuis voor Allen) en het voorzitterschap van de Koninklijke Vereeniging voor Volksvermaken (viering 28 augustus).

Pieter Mees heeft beloofd ons stof te leveren om in een volgende kroniek wat meer te kunnen vertellen over de historie van zijn firma.

Adressen (gewijzigd of tot dusverre ontbrekend):

Judith Hoendert-Mees, Hoefijzerweg 4, Epe, (R 12-1).

Mr Renée A. J. Delfos-Mees, Klembergerweg 8, Epse, (G 12-19).

Dr Gerlof F. Mees, Grotiuslaan 32, Leiderdorp inplaats van 31, (G 12-1).

Dr Constantinus A. Mees, p/a Dr Gerlof F. Mees, Grotiuslaan 32, Leiderdorp, (G 11-3).

Henriette L. van Riemsdijk-Diemer Kool, Stoephout-flat 33, Stoeplaan 11, Wassenaar, (G 11-12).

Ing. Rudolf Adriaan Mees, Leeuwerikstraat 15, Kanis bij Kamerik, (R 12-18).

Willem Mees, arts, Delistraat 15, Winterswijk, (G 13-21-1).

Lucas Mees, Willem Alexanderlaan 33, Berkel en Rodenrijs, (G 13-20-1).

Philippa de Boer-Mees, Iordensstraat 74-zwart, Haarlem, (R 11-17).

Tjitske van der Tholen-Mees, Schiebroeksestraat 52a, Rotterdam, (G 12-22).

Sara A. Verbrugge-Mees, Hoflaan 60, Rotterdam, (R 10-17).

Frederik E. L. Dorhout Mees, Lambertweg 25, Rotterdam 3016, (G 12-13).

Mieke Emma Degenkamp-Mees, Lindenlaan 10, Berkel en Rodenrijs, (G12-24).

Elisabeth Marquez-Mees, Av. Arcos Poniente 380, Mexico D.F. 23, Mexico, (G 12-15).

Victoria Mees-Alonso y Galan, Rio Niagara 9 A, dpto 202, Col. Cuauthemoc, Mexico D.F. 5, Mexico, (G 12-15).

Yolanda Tarrab-Mees, Thiers 275, dept. 8, Mexico D.F. 5, Mexico, (G 12-6).

Claudia Zamora-Mees, Rotoro 3, Calle Epsilon 15, depto 211, Col. Romero de Terreros, Mexico D.F. 21, Mexico, (G 12-16).

Inger Mees, cum laude tweemaal knap

Familiebijeenkomst

GEHOUDEN IN

HOTEL „NOL IN 'T BOSCH" TE WAGENINGEN OP 9 OKTOBER 1977

De bijeenkomst wordt bijgewoond door 85 familieleden, waaronder 21 kinderen beneden 18 jaar.

De Meezendag van 1975 telde 69 familieleden waaronder 20 kinderen beneden 18 jaar.

Na de onderlinge begroeting met een kopje koffie opent de voorzitter van de Stichting Geslacht Mees, Drs Rudolf S. H. Mees, te ca. 11.30 uur de vergadering met een woord van hartelijk welkom met speciale aandacht voor zes Mexicaanse familieleden die speciaal voor deze samenkomst zijn overgevlogen. Berichten van verhindering zijn ontvangen uit Mexico City van Francois Pieter Nanno Mees die schrijft dat hij zijn plan er ook bij te zijn tenslotte niet heeft kunnen inpassen maar dat zijn zoon Frederico (Frederik Pieter) de honneurs zal waarnemen. Hij besluit met de wens „I hope you will all be very happy".

Uit Washington D.C. bericht van Walter en Riekje Mees-Ott de Vries met hun beste wensen en groeten voor een gezellige reünie.

De voorzitter staat nu stil bij die leden van de familie, die inmiddels door de poort van de dood zijn gegaan. Indachtig aan allen, die deze weg zijn gegaan denken wij dan speciaal ook aan Elizabeth Johanna Boon-Mees die op 24 mei op 88-jarige leeftijd overleed (zij was een van de trouwste bezoekers van de Meezendagen) en aan Mieke Louwers-Mees, die op 17 augustus op 59-jarige leeftijd na een langdurig en dapper gedragen lijden het tijdelijke met het eeuwige verwisselde. In onze kronieken 25 en 26 werd melding gemaakt van haar reddingswerk voor Joodse kinderen in de oorlog waarvoor haar Yad Vashem (Israel) onderscheiding „for martyrs and heroes” werd toegekend.

Na het voorlezen van het hierna afgedrukte gedicht van de Russische dichter-filosoof Solovjev verzoekt de voorzitter om enkele ogenblikken van stilte ter herdenking van de gestorven familieleden.

Gedicht

Beste vriend, zie je dan niet
dat alles wat we met onze ogen zien
slechts een afspiegeling, een schaduw is
van hetgeen voor onze ogen onzichtbaar is?
Beste vriend, hoor je dan niet
hoe het luid klinkende geluid van levende wezens
slechts een verwrongen echo is
van verheven hemelse harmonieën?
Beste vriend, voel je niet dat slechts dat belangrijk
is op de hele wereld
wat de mens van hart tot hart
in een onuitgesproken groet kan zeggen?

Vladimir Sergevic Solovjev, 1853 - 1900

Financiën

De penningmeester, Mr P. C. R. Baelde Jansen, kleinzoon van Sara Adriana Petronella Baelde-Mees, deelt thans mede dat de financiële situatie van onze stichting, vergeleken bij vroeger, niet ongunstig is. Na betaling van alle crediteuren is er een kassaldo van f 9.000,—.

De genealogie

De genealogie is bijgewerkt tot op ca. februari 1977. Dat wil zeggen alleen de generaties 10 en volgende. Hoewel in de eerdere generaties ook hier en daar wel iets te veranderen en te verbeteren valt, werd hiervan afgezien ter besparing van kosten. Philip Mees krijgt een applaus voor zijn koppig volhouden en doordruwen. Hij heeft vooral veel werk gehad aan het verkrijgen van de genealogische gegevens van onze Mexicaans familie en voor alle aanwezigen zichtbaar houdt hij zijn vier-jarig dossier „Mexico” omhoog om te tonen wat aan zo iets allemaal vastzit. **Maar gelukkig zijn de Mexicanen nu teruggebracht uit hun genealogische diaspora** en de eerste aanzet daartoe hebben we te danken aan de in de zaal aanwezige Willem en Josée die, op weg naar Curacao waar

Willem zijn coassistentschappen ging doen, in Mexico naar onze verdwenen stamgenoten op zoek gingen, hen vonden, luisterrijk door hen werden ontvangen en duurzame vriendschap sloten.

Applaus voor Willem en Josée.

Nadere gegevens over de Mexicaanse familie zijn te vinden in het speciale artikel in deze kroniek.

De Meezenbeker

Peter Mees, onze secretaris, krijgt het woord van de voorzitter om zich te richten tot onze nicht Rudi Jacobs-Mees. Peter heeft enkele jaren geleden aan onze stichting een sierlijk zilveren bekertje geschonken, telkens voor twee jaren uit te reiken aan familieleden die zich door bijzondere culturele of artistieke prestaties hebben onderscheiden. Philip Mees moet de beker nu afstaan en ditmaal is de keus gevallen op Rudi voor haar gedichtenbundel „Verbondenheid” waarover werd bericht in kroniek 25.

De bundel werd in 1975 uitgegeven door „Semper Agendo B.V.” te Apeldoorn, p/a Concern Wegener. Tevens heeft Rudi ons het genoegen gedaan speciaal voor kroniek 26 een gedicht te schrijven getiteld „Naamgenoten”.

Dat ze op haar 71ste jaar naast haar balletschool „School voor Bewegingskunst Rudi Mees” een gedichtenbundel het licht deed zien en nog steeds met dichten bezig is, stemt tot grote bewondering. Haar gedichten getuigen van artistiek talent en fijne beschaving en het is dan ook onder ovationeel applaus dat Rudi de Meezenbeker uit handen van Peter ontvangt.

Statuten

Het komt het bestuur voor, dat de statuten wel eens wat gemoderniseerd zouden kunnen worden en het heeft het onderzoek en de voorbereiding hiertoe opgedragen aan een commissie bestaande uit de heren Philip en Henk Mees. Met name kan het gewenst zijn het maximum van het aantal bestuursleden uit te breiden boven zes en de vraag is ook gerezen of we zo strikt moeten vasthouden aan steeds de helft Groningers en de helft Rotterdammers. Philip vergeleek het met van Agt en den Uyl, jij drie, ik ook drie enz. in saecula saeculorum. Hoofdzaak moet toch blijven, dat we een bestuur hebben, dat soepel en vlot samenwerkt. Bij de toegenomen werkzaamheden van genealogie, archief, werving, contributie-inning, correspondentie, familiecontact enz. hebben we reeds thans behoefte aan een uitbreiding van het bestuur.

Uitbreiding van het bestuur

De voorzitter vraagt thans toestemming tot het benoemen van twee bestuursleden te weten van Johan Aemilius Abraham Dorhout Mees en van Mr Hendrik Mees, beiden wonend te Rotterdam. De vergadering

keurt dit thans nog onstatutaire aantal goed op voorhand van een wijziging van de statuten.

Archief

Ons archief is nu ondergebracht bij het Gemeente-Archief van Rotterdam en men is er druk bezig met de catalogisering.

Kleurenfoto's familiewapens

Ter tafel zijn een aantal kleurenfoto's van het Groningse en van het Rotterdamse familiewapen, die te koop zijn voor f 15,— per stuk.

Italiaanse keramiek

Dini (Berendina) Mees-Huizinga deelt mede, dat ze in Italië een adres weet waar zeer fraai en betaalbaar keramiek wordt vervaardigd en dat zij graag bereid is aldaar eens een proef-exemplaar van een bord te laten maken met ons wapen erop.

Deze gedachte wordt met instemming begroet en door het bestuur overgenomen. Dr Ir Rudolf Hetserus Mees zal zich eerst nog oriënteren omtrent de meest echte afbeelding van het authentieke Groningse wapen.

Oude kronieken en genealogieën

Philip Mees doet een beroep op de familie tot het afstaan van alles wat maar enigszins voor de kennis van de familie van belang kan zijn. Het bestuur stelt zeer veel prijs op teruggave van kronieken en/of genealogieën als men die niet gebruikt en ook niet wil bewaren. Ze zijn altijd welkom en bruikbaar.

Programma Familiedagen

Sedert 1971 is het programma onveranderd gebleven met onderlinge begroeting, koffie, vergadering, aperitief, lunch, onderling contact al of niet met wandelen of spel, thee, vertrek te ca. 17 uur. Diverse suggesties komen naar voren, zoals prestaties van muzikale of andere culturele aard.

Alle suggesties zijn welkom en het bestuur wacht ze gaarne af. An Vreede is bereid piano voor ons te spelen. Applaus.

18-plussers

Gememoreerd wordt, dat sedert het Koninkrijk 18-jarigen toestaat aan verkiezingen deel te nemen, onze stichting deze dames en heren ook wel voor vol mag aanzien. Daarom heeft het bestuur dit jaar voor het eerst de kroniek toegezonden aan alle familieleden die deze interessante leeftijd hebben bereikt, onverschillig of zij thuis wonen of zelfstandig als student of anderszins.

Het is de bedoeling dat het bestuur metterdaad blijkt geeft dat deze jongeren erbij horen en dat deze saamhorigheid zal mogen leiden tot belangstelling

voor, en medewerking aan het werk onze stichting opdat deze levendig en bij de tijd blijft.

Van diverse zijden bereikten het bestuur berichten dat deze geste, die natuurlijk geld kost, want één kroniek kost ongeveer een tientje, waardering heeft geogst. De financiële uitdrukking welke aan deze waardering werd gegeven is tot dusverre van negligeable importantie. **Kom jeugd**, uw stemrecht kost niets, maar wij kunnen niet zonder!

Onze stichting 40 jaar

De voorzitter brengt in herinnering dat de Stichting Geslacht Mees werd opgericht door wijlen Mr Willem Cornelis Mees en ons bestuurslid Philip Mees op 19 juni 1936 en derhalve vorig jaar veertig jaar bestond.

De familiedag werd bijgewoond door de volgende familieleden

Dr Ir Rudolf H. en Annie Mees-van Bommel
Ir Bert Joist en Hilde Mees-Veth met Volkert en Suzanne Herman E. en Joop Mees-Ruys
Petrus F. en Mohri Dorhout Mees-Reddingius
Dr Gerlof F. en Veronica Mees-Balchin met Constantinus en Harold
Drs Cornelis A. en Jessica Kuyt-Mees
Mirjam Kuyt
Johan AE. A. en Margot Dorhout Mees-Levy
Johan M. en Dini Mees-Huizinga
Willem en Josèe Mees-de Blaey met Victor
Victoria Mees-Alonso y Galan
Elisabeth Marquez-Mees met Isabel, Vicky en Oscar
Drs Rudolf S. H. en Christja Mees-Henny
Mr Peter R. en Emma Mees-Kortenbout van der Sluys met Lieske
Anna E. Mees-de Mol van Otterloo
Mr Karel en Lydia Staab-Mees
Mr Hendrik Mees
Adriaan Quirijn Mees
Mr Peter C. R. Baelse Jansen met Madeleen, Michiel en Robert
Mr Philip A. J. Mees
Cornelia E. P. Rueb-van der Pot
Rudolfine Jacobs-Mees
Rudolfina Adriana Mees
Aartine Mees
Albert J. en Jojo Hooites Meursing-Rueb
Antonie W. en Elsa Mees-Neve
Dr Jan J. L. en Birthe Mees-Pedersen
Mr Bernard en Agathe Mees-Wytema
Drs Johannes R. en Milou Mees-Sluyter met Barend en Pieter Hendrik Frans en Philippa de Boer-Mees
Tonia Mees
Mr Marten Mees
Gregorius en Armanda Mees-Canneman met Alexander, Philip en David
Boudewijn F. en Fridolien Mees-Bax met Roderick en Piet-Hein
Mr Marten en Willemijn Mees-Visser 't Hooft met Marijn en Linde
Ir Rudolf A. en Emilie Mees-Becker
Juliette Lebel-Mees
Willem C. Mees
Hendrik Th. en Anna Vreede-Mees.

Mochten er in deze lijst fouten zitten, dan komt dat omdat niemand aan een presentielijst gedacht heeft.

Het bestuur belooft beterschap voor Meezendagen in de toekomst.

Familieberichten

Dringend vraagt het bestuur bij monde van Philip ons toch niet te vergeten bij huwelijken, geboorten, overlijden of andere gebeurtenissen in de families. Philip ontdekte op de lijst van de aspirant-deelnemers aan deze Meezendag een echtpaar van der Heijden-Mees. Nooit van gehoord. Tijdens een telefoongesprek met Louise Mees-Siemens vroeg Philip en passant of ze wel eens van zo'n echtpaar gehoord had. Antwoord: dat is mijn oudste dochter. Zo gaan deze dingen, als je veel met je familie telefoneert hoor je wel eens iets interessants, anders zou het wellicht jaren geduurd hebben voor we erachter kwamen.

Mini-Meezendag te Seattle

Op 9 oktober waren te Seattle bijeen Walter en Riekje Mees-Ott de Vries uit Wassenaar en hun neef Maurits Johan (Mauk, aldaar Marc genaamd) met diens 13 jarige zoon Carel Reginald uit Vancouver. Ze zonden Philip een gezamenlijk ondertekende briefkaart als groet van reünie tot reünie. Hartelijk dank voor deze geste van vriendschap en verbondenheid.

Verder verloop van de dag

In opgewekte stemming werd het aperitief genuttigd en daarna de lunch. Het was prachtig herfstweer en er werd gepraat, de Mexicanen maakten furore, er werd gewandeld, gevoetbald en gefotografeerd. Philip en Henk gaven met bijzonder veel genoegen gevolg aan het verzoek van de Mexicaanse dames om met hen in het Rijnhotel te Arnhem te dineren en ze genoten van deze verlengde kennismaking. De volgende ochtend gingen ze door naar Amsterdam.

Victoria Mees-Alonso, Elisabeth Marquez-Mees, Isabel en Vicky Marquez, Philip Mees.
Jammer dat Oscar aan het voetballen was!

Iets over onze Mexicaanse familie

De Groningse tak stamt af van de neven Menso Alting Mees en Hitzerus Phoebus Mees, beiden geboren 1744, generatie 7, hun vaders waren broers. Menso Alting werd de stamvader van de takken Alting Mees en Dorhout Mees, Hitzerus Phoebus werd de stamvader van de takken Mees-sec. Deze Hitzerus Phoebus had vier kleinzoons en van de oudste van hen, Frederik geb. 1818, generatie 9, stamt de Mexicaanse tak af. Alle andere Groningse takken Mees-sec stammen af van de drie andere kleinzoons.

Met Frederik's zoon Martinus geb. 1855, generatie 10-18, begint deze tak internationaal te worden, want hij trouwt de Frankfurtse Flora Strauss en hij werd zeepfabrikant te Offenbach bij Frankfurt.

Martinus' zoon Frederik Herman, geb. Offenbach 1879, G 11-15, werd onze eerste „Mexicaan”, zij het pas omstreeks 1925, toen hij dus al ca. 45 jaar was. Daarvóór werkte hij voor de firma J. H. Fenner & Co. te Hull (Eng.), een van 1861 daterende firma van fabrikanten van drijfriemen. Dit was een familiezaak van middelmatige omvang en van grote ups en downs in haar ontwikkeling.

Onze Frederik Herman heette daar Fritz Mees en hij had zo grote talenten van verkoper en exporteur, dat hij al voor de oorlog van 1914 Fenner's „principal foreign representative” was. Hij werkte gedeeltelijk op commissiebasis en er was een tijd dat hij zoveel orders binnen wist te halen, dat hij meer verdiende dan de firmanten zelf. Circa de helft van Fenner's productie werd geëxporteerd en daarvan een zeer groot gedeelte naar de Balkan.

Frederik's vrouw was de uit Scranton (Pennsylvania) geboortige Rosy Jossey, 1888, en ze trouwden in 1907 te Londen. Hull werd hun woonplaats en daar was „Fritz” ook Nederlands consul. Onze neef Antonie Willem Mees herinnert zich hem nog wel als consul in Hull.

Fritz moest enorm veel reizen, de Balkan was zijn voornaamste arbeidsterrein en daarvan in hoofdzaak Roemenië waarvan hij veel hield. Daar had hij zijn meeste klanten.

Fenner's gedenkboek 1861—1961 vermeldt, dat hij vele talen vloeiend sprak maar dat zijn eigen Nederlandse moedertaal daardoor in de verdrinking kwam. Er kwamen drie kinderen, een dochter Yolanda Christina Flora, geb. in Engeland 1911, doch reeds in 1926 overleden te Boekarest, en twee zonen.

De oudste was Herman Frederik Martinus, geb. Manchester 1908, G 12-15, overleden Mexico City 1946, en de jongste is de 62-jarige Francois Nanno Pieter, zich noemende Pieter, geboren Lugano 1916, G 12-16. In de oorlog heeft de familie tijdelijk in Zwitserland gewoond.

Na 1919 nam Fritz terstond de verloren Roemeense draad weer op en aanvankelijk herstelden de export-

zaken van Fenner zich dank zij Frederik's grote persoonlijke goodwill, zeer snel. Helaas echter grepen de Russische revolutie, de politieke en economische verwarringen en vooral de inflatie dermate om zich heen, dat vele van Fenner's beste en trouwste klanten niet meer in vrije deviezen konden betalen. Fenner leed grote verliezen omdat veel vorderingen als oninbaar moesten worden afgeschreven.

Dat werd de oorzaak van Fritz' vertrek bij Fenner. Hij had vanouds relaties met de Roemeense petroleumindustrie die een grote afneemster was van drijfriemen, z.g. oil beltings. Hij aanvaardde thans een functie bij Shell Mexico, bij haar Mexicaanse dochtervennootschap, de „El Aguila”. Toen deze later genationaliseerd werd, dreef Frederik handelszaken onder zijn eigen firma F. Mees y Hijos (Hijos = zonen). Deze firma leidde wel handelsaccreditieven over R. Mees & Zoonen te Rotterdam, F. Mees & Zonen bij R. Mees & Zoonen! Zo was er in de jaren dertig zowel zakelijke als particuliere correspondentie. Na de oorlog werd deze hervat, maar al vrij spoedig na het overlijden van Frederik in 1950 stopte het contact.

Pas sedert de ontdekkingsreis van Willem en Josée zijn de contacten zeer intensief en we hebben nu alle gewenste familiegegevens.

Welke nazaten van Frederik Herman wonen er nu in Mexico?

De weduwe van de in 1946 op slechts 38-jarige leeftijd bij een verkeersongeval omgekomen oudste zoon Herman Frederik Martinus, Victoria Mees-Alonso y Galan, geb. 1918.

Hun enig kind Hendrika Elizabeth Victoria (Elizabeth) Marquez-Mees, geb. 1941, gehuwd met de advocaat Oscar Marquez.

De drie kinderen Marquez: Isabel 1960, Victoria 1963 en Oscar 1966.

De tweede zoon van Frederik Herman: Francois Pieter Nanno (Pieter), geb. 1916, G 12-6, gehuwd met Margarita Fernandez.

Zijn drie kinderen:

Yolanda Christina, geb. 1942, gehuwd met de industrieel Jacopo Tarrab.

Frederik Pieter (Frederica) 1943, G 13-16-1, gehuwd met Laura Contreras met hun vier kinderen:

Claudina 1963, Frederik Carel 1965, Adrian Pieter 1969, en Francois 1971.

Claudina Guadalupe (eerder in onze genealogie bekend als Claudine Flora) 1947, gehuwd met Armando Zamora 1945, met hun vier kinderen:

Luis Armando 1966, Claudia Berenice 1967, Diego Alejandro Pieter 1968 en Frederico 1975.

Onze Meezendag van 9 oktober 1977 werd bijgewoond door:

Victoria Mees-Alonso yGalan, door haar dochter Eli-

zabeth Marquez-Mees en de drie kinderen Marquez alsmede door

Frederico (Frederik Pieter) Mees, samen vertegenwoordigende de drie generaties afstammelingen van Frederik Herman, de eerste „Mexicaanse” Mees: een schoondochter, een kleindochter en een kleinzoon, en drie achterkleinkinderen.

Frederico was op zakenreis die hij onderbrak om de reünie bij te wonen, de anderen kwamen speciaal voor slechts een week verblijf in Nederland en Parijs, voor onze familiedag.

Financieel verslag 1977

Staat van inkomsten en uitgaven:

Drukkosten kroniek en genealogie	f 8.766,77
Archief- en diverse kosten	„ 778,80
Familiedag	„ 1.945,25
Kantoor- en administratiekosten	
penningmeester	„ 685,27
Overschot	„ 8.455,72
	f 20.631,81
Rente	f 29,69
Contributies	„ 6.297,12
Bijzondere eenmalige ontvangsten	„ 11.000,—
Opbrengsten	
genealogie	„ 1.500,—
familiewapen	„ 235,—
familedag	„ 1.570,—
	f 20.631,81

Samenvatting

Saldo bankrekening 1 januari 1977	f 1.749,71
Totaal ontvangen	„ 20.631,81
	f 22.381,52
Totaal uitgegeven	f 12.176,09
Saldo per 31 december 1977	f 10.205,43
Bankrekening Bank Mees & Hope	f 7.961,70
Postrekening 3.79.23.24	f 2.243,73
	f 10.205,43

Het jaar 1977 is voor onze Stichting een duur jaar geweest. De kosten van de kroniek (onze belangrijkste post) zijn andermaal gestegen terwijl het drukken van de bijgewerkte genealogie ongeveer eenzelfde bedrag vergde, samen een kleine f 9.000,—.

De verkoop van de genealogie à f 60,— per exemplaar is tegengevallen met slechts f 1.500,—.

Eenvoudigheidshalve laten we de gehele post op 1977 drukken. Aan de familiedag te Wageningen kwamen we enkele honderden guldens tekort.

Gelukkig hadden we enkele eenmalige meevallers in de vorm van legaten en bijzondere bijdragen van f 11.000,—.

De contributies bedroegen rond f 6.300,— tegen rond f 4.600,— over het gehele jaar 1976. Dat is een vermeerdering van 37 %. **Het aantal van de in het jaar 1977 ontvangen bijdragen bedroeg 108 tegen 77 over 1976, een vermeerdering van 40 %.** Het gemiddelde van de bijdragen bedroeg ca. f 57,—.

Wij zijn zeer verheugd over de stijging van het aantal familieleden dat met het zenden van een bijdrage gehoor heeft gegeven aan onze oproep in onze vorige kroniek.

Mede dank zij de hierboven vermelde eenmalige bijdragen hebben wij thans voor het eerst in ons 41-jarig bestaan een klein kapitaaltje om eens aan mogelijke onverwachte onkosten het hoofd te kunnen bieden.

De gemiddelde leeftijd van onze contribuanten blijft hoog en wij blijven hopen op meer bijdragen van de jongeren, vooral sedert de 18-plussers zelfstandig in ons register zijn opgenomen en niet meer als kinderen van hun ouders staan geboekstaafd.

Twee familieleden verblijdden ons met een schenking in de vorm van een **periodieke uitkering** afhankelijk van het leven en daarom voor de inkomstenbelasting aftrekbaar van het bruto-inkomen.

De gulden middenweg

Reeds de stamvader van onze Rotterdamse tak, Dominee Gregorius Mees, 1631—1694, R 3-2 was een bewonderaar van de middenweg en zijn spreuk luidde dan ook met een griekse woordspeling op zijn naam: „grègorein kai mesein” of „waakzaam zijn en het midden houden”.

Deze woorden staan onder zijn portret op een 17e eeuwse gravure evenals een citaat van Ds Texelius, die de spreuk in dichtvorm aldus vertaalt:

„Zijn doel is als zijn naem en spreuck, hiertoe te
„waken en op plichts middenspoor geen uystersten
„te raken”.

In ons verslag van de familiedag 1975, in kroniek 25, is dit weer eens opgehaald.

Toen Dr A. J. Kropholler, de bouwmeester van het uit 1928 daterende kantoorgebouw van R. Mees & Zoonen aan de Blaak, na de oorlog de verbrande 18e eeuwse vergaderzaal in zijn eigen stijl restaureerde, werd in griekse hoofdletters Gregorius’ „grègorein kai mesein” op een (loze) schoorsteenmantel gebeiteld als een waarschuwing tegen uitersten, die doorgaans voortkomen uit een gebrek aan waakzaamheid. In 1830 deed Willem Cornelis Mees, 1813—1884, R 9-7, de latere president van De Nederlandsche Bank, eindexamen aan het Rotterdamse Erasmianum.

In die tijd behoorde tot het eindexamen een declamatio of declama, een latijns gedicht of stukje proza dat de examinandus voor zijn rector en curatoren moest voordragen en dat vervolgens werd besproken en behandeld.

Kort daarna kwam de plechtige algemene promotie, alle heren deftig in het zwart, in een kerk. In kleine plaatsen, en veel kleine stadjes hadden een latijnse school, was dat een grote gebeurtenis. Het ging gepaard met prijsuitreikingen aan verdienstelijke leerlingen (van alle klassen), latijnse toespraken van rector en president-curator en actiones gratiarum (dankbetuigingen in het latijn) van de prijswinnaars voor de prijzen.

Voor de afzwaaiende zesdeklassers betekende deze plechtige samenkomst hun „promotie tot student”. Doorgaans meer tot glorie van de rector dan voor die van de nieuwe student, moest deze dan nog van de preekstoel af een „oratio” weggeven, natuurlijk ook weer in het latijn. Die van onze Willem Cornelis ging over de invloed op de Griekse taal van de

Willem Cornelis Mees als student

verovering van Constantinopel door de Turken in 1453, excusez du peu.

Het lijkt allemaal geweldig, al die latijnse toespraken, maar het werd de jeugdige latijnse scholieren bijzonder gemakkelijk gemaakt omdat doorgaans de rector er het meeste werk aan deed. Dat was naar twee kanten heilzaam: gemak voor de jongens en een financieel extraatje voor rector, conrector en preceptoren omdat er tarieven voor stonden, en veel verdienen deden deze heren heus niet in die tijden.

Die latijnse dankbetuigingen voor prijzen of gratiarum actiones, heetten in de wandeling „gratiassen”, meervoud van „gratias”. Dat valt te lezen in het spottend-amusante verhaal „Gerrit Witse” in de Camera Obscura, in het sub-hoofdstuk „meisjeskwelling”. Klaartje Donze logeert bij de ongeletterde koopmansfamilie Vernooij aan de Rotterdamse Hoogstraat. Tante Vernooij wil haar koppelen aan de briljante student Gerrit Witse die op de latijnse school al zo geweldig was getuige de zwier en elegantie waarmee hij zijn vele gratiassen placht voor te dragen. Tweede helft 19e eeuw kwam er een verbod op dat rectorwerk voor redevoeringen, nadien werd nog slechts het „nazien” toegestaan. Veel verschil zal het wel niet gemaakt hebben. Na deze uitwijding die ontleend is aan het knappe werk „Schola Latina” van Dr H. W. Fortgens, Tjeenk Willink Zwolle 1958, terug naar de GULDEN MIDDENWEG van Willem Cornelis Mees.

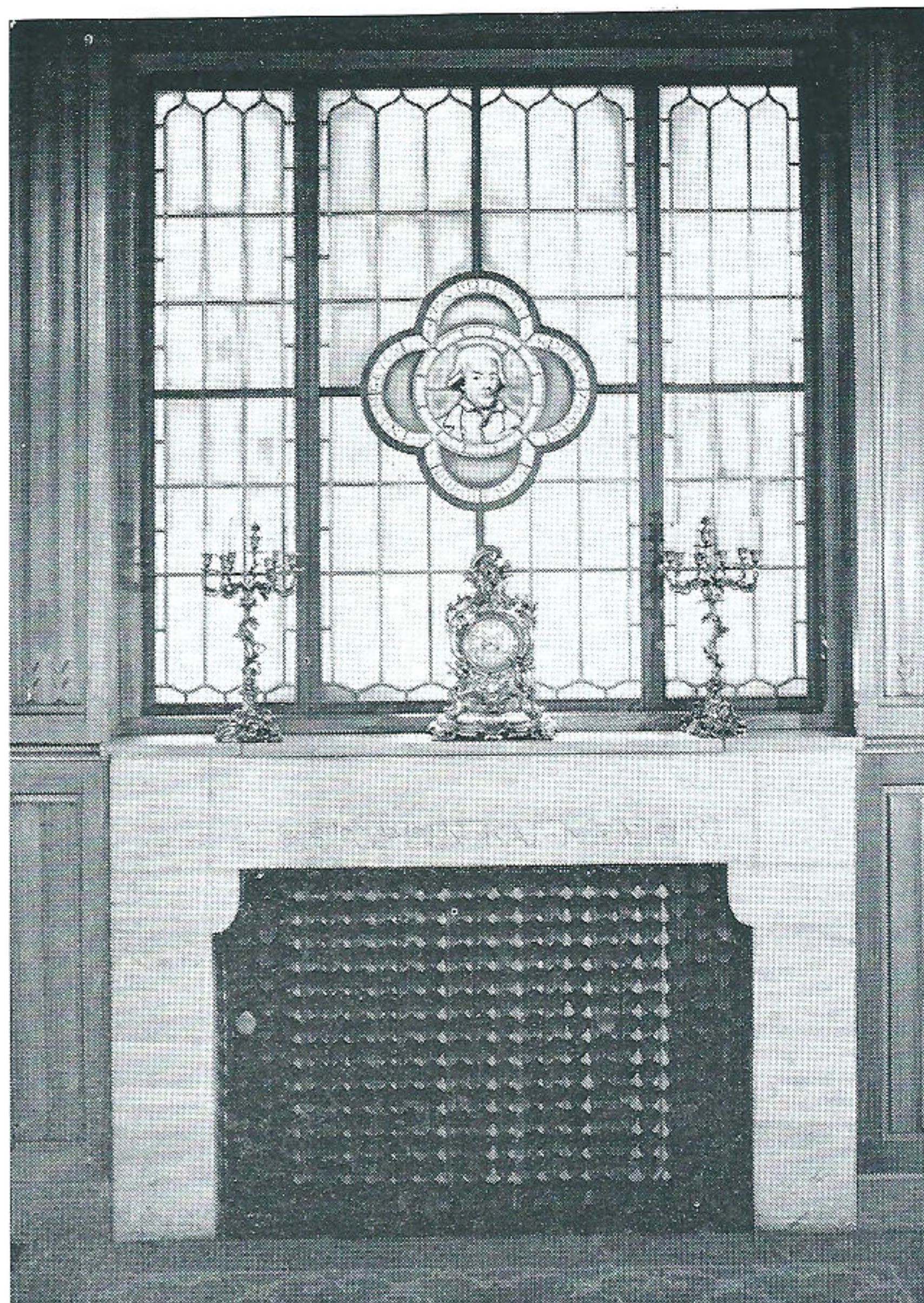
Zijn keus voor zijn declamatio viel op de tiende ode van het tweede boek van Horatius’ Carmina, een in poëtische en briljante stijl geschreven brief van Horatius aan zijn jeugdige, ambitieuze en onstuimige vriend Licinius om hem de raad te geven in het leven de middenweg te bewandelen, gewoon te blijven en uitersten te vermijden.

Hier volgt de vertaling van de Rotterdamse Horatiusvertaler Mr F. J. Brevet, die vorig jaar op 84-jarige leeftijd ten paleize op de Dam uit handen van Z.K.H. Prins Bernhard de zilveren anjer mocht ontvangen.

Wilt gij gelukkig leven, Licinius,
 Stuur dan Uw schip
 niet naar de volle zee
 en, vreest gij storm, mijd dan de klip.
 Al wie de gulden middenweg bemint,
 Gaat niet in krotten wonen als de vrekken,
 Of in paleizen, die de nijd opwekken.
 De hoogste pijnboom vangt de meeste wind;
 De hoogste toren maakt de zwaarste slag;
 De bliksem treft de toppen.
 Wie zich bezint
 Hoopt op het keren der fortuin in tegenslag
 en ducht in voorspoed tegenwind.
 Dezelfde barre Jupiter brengt en verjaagt
 Het barre wintertij.
 Het is niet zo dat wat nu kwaad is
 Morgen nog zo zij.
 Niet altijd spant Apollo van zijn boog de pees,
 Want soms ook spant hij van zijn lier de snaren.
 Betoon U sterk en moedig in gevaren
 En reef het zeil, wanneer gij voor de wind wilt varen.

In alle toonaarden is in de loop der eeuwen de gulden middenweg bezongen en geprezen.

Het zal ieder duidelijk zijn, dat als de grootste dichters dit in hun schoonste woorden hebben gedaan,

Kropholler's schoorsteenmantel in het kantoor van R. Mees & Zoonen aan de Blaak

zij niet de menselijke middelmatigheid op het oog hadden. Integendeel, het is juist aan de wijzen en bekwamen gegeven de middenweg te vinden en er niet af te raken.

Zonder nu de firmanten van R. Mees & Zoonen, die gedurende 250 jaren dat bedrijf hebben bestuurd, ongenueanceerd tot „de wijzen en bekwamen” te rekenen, mag toch worden opgemerkt dat zij acht generaties lang in algemene zin zich aan Ds Gregorius’ en Horatius’ richtlijn niet onaardig hebben weten te houden.

Wij laten nu enkele passages volgen uit een brief van Mr Brevet, die in velerlei verband een groot vriend is van het huis Mees en met diverse firmanten en oud-firmanten nauwe vriendschappelijke betrekkingen onderhoudt zowel op zakelijk, alsook op cultureel, literair en theologisch gebied. Zo was hij president-commissaris van de Bankierscompagnie, de houdstermaatschappij van de firma's R. Mees & Zoonen en Hope & Co, terwijl Mr Philip Mees zijn opvolger was als president-commissaris van het Algemeen Administratie- en Trustkantoor.

„Degenen die het voorrecht hadden in allerlei verband, zowel zakelijk als vriendschappelijk, te mogen toeven in de regentenzaal van, laat ons zeggen, het stamslot van Rudolf Mees en zijn Zoonen aan de Blaak, werden geboeid door de Griekse letters van van bovengenoemde spreuk. Ze lazen dan: „**Waakt en Wikt**”, of, populairder „**Uitkijken en middenkoers houden**”.

Dan dwaalden de gedachten af naar het gymnasium. In de derde klas lazen wij de metamorfozen van Ovidius, het verhaal van Phaëton, die zijn vader Phoebus Apollo de zonnegod, bezoekt in zijn paleis om hem een gunst te vragen. Regia solis erat sublimibus alta columnis, een voorportaal met hoge zuilen, zware deuren, troonzaal, alles gloeide van goud, zilver en ivoor.

De vader zegt tot de zoon dat hij hem niets zal weigeren, totdat Phaëton vraagt of hij één dag met de zonnewagen mag rijden. Dat mag nu juist niet, dat kan alleen Phoebus. Zelfs Zeus, de oppergod, mag dat niet en dan zeker niet een sterveling als Phaëton.

De vader probeert hem van zijn wens af te houden, maar dat lukt niet, beloofd is beloofd. Als de morgenster ondergaat en Aurora begint te lichten, wordt de wagen ingespannen. Phoebus bezweert zijn zoon: „kijk uit dat je het spoor volgt” met als laatste raad: „ga niet te hoog en niet te laag, aarde en hemel moeten je warmte gelijkelijk delen. Ga je te hoog, dan zet je de hemelkoepel in brand, en ga je te laag, dan verschroei je de aarde”. En nu volgen de beroemde woorden „**medio tutissimus ibis**”. Vondel vertaalt: „De middelweg is ver het veiligst, hou maet”.

Van dit midden houden is veel meer te vinden in de Griekse en Latijnse literatuur. De tempel van Apollo in Delphi droeg enkele opschriften waarvan ieder wel kent „mèden agan, niets buitensporig”.

Tot zover citaat uit Mr Brevet's brief.

Het is een boeiend onderwerp, men kan er eindeloos mee doorgaan in de wereldliteratuur. Cicero en de Stoïcijnen, Aeschylus, die in de Eumeniden het strafproces tegen Orestes wegens het doden van zijn moeder Clytemnestra die zijn vader Agamemnon had vermoord toen hij terug kwam uit Troje, laat aflopen met gratieverlening door Athena Parthenos die hiermede een uiterste vermijdt.

Willem Cornelis Mees

Onze eigen A. Roland Holst bezong het gulden midden als volgt in zijn gedicht „**Hoe groter geest**”:
„Der groten oogopslag was zelden zonder
Steilten van schrik of klauw uit aarde's onderst
Het middelgebergte kent geen lawinesneeuw
En was de zee ondiep, zij borg geen monsters”.

De jonge Willem Cornelis heeft ongetwijfeld de spreuk van zijn voorvader Ds Gregorius gekend. Hij heeft zich er zijn leven lang met zijn (misschien wel eens te grote) bescheidenheid aan gehouden. Toen hij ca. 30 was kreeg hij een uitnodiging om minister van financiën te worden, een verzoek dat in zijn verdere leven herhaald werd. Hij weigerde omdat hij dat gewoon te hoog vond, daarmee een „uiterste” vermijgend.

Het is dan ook niet verwonderlijk, dat hij zich met zijn bescheiden aard en met zijn aanleg voor filosofie, letteren en geschiedenis heeft geïnspireerd gevoeld door het „grègorein kai mesein” en voor zijn declama zijn keus liet vallen op Horatius' dichterbrief aan Licinius.

Ph. A. J. Mees

Noot: Op 11 mei 1978 zal Drs. H. J. M. van de Laar, oud-stafid van het concern C. & A. Brenninkmeyer, aan de Katholieke Hogeschool te Tilburg zijn proefschrift „Opperbankier en Wetenschapsman Willem Cornelis Mees, 1813—1884” verdedigen ter verkrijging van de graad van doctor in de economische wetenschap.

Gedichten van Dora Mees, nagelaten werk

Theodora Gerarda Haverkorn van Rijsewijk-Mees was de oudste van de drie kinderen van het echtpaar Rudolf Adriaan Mees, 1845—1885 en Maria Gerarda

Pijnappel, 1853—1915, R 10-15. Dora leefde van 1878 tot 1954.

De tweede uit het gezin was Rudolf, 1880—1951, R 11-16, en de jongste is de thans 93-jarige Catharina Sara Rombach-Mees.

Dora huwde in 1901 Dr Carel Theodoor Haverkorn van Rijsewijk, arts te Renkum. Hij leefde van 1873 tot 1941.

Wegens zijn vroege dood hebben de kinderen Mees hun vader nauwelijks gekend.

Dora's grootvader van moeders zijde was de taalgeleerde Prof. Dr Jan Pijnappel, die zeer veel heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van Dora's grote literaire begaafdheid.

In die tijd was het voor meisjes ongebruikelijk om naar het gymnasium te gaan, maar Dora leerde latijn en grieks gelijk-op met haar broer Ru als deze zijn huiswerk maakte.

In kroniek 10 van dec. 1954 staat een in memoriam van de hand van haar schoonzuster, de thans 94-jarige Emilie Mees-Havelaar.

In het archief van de Stichting Geslacht Mees bevindt zich een exemplaar van Dora's **Belevenissen uit het laatste Oorlogsjaar**, met o.a. haar vlucht uit Renkum dat in de oorlogszone was komen te liggen.

De bundel „nagelaten werk” telt ca. 40 gedichten, geschreven tussen 1897 en 1954. Ze gaan o.m. over familiegebeurtenissen, de natuur, de tijd, de oorlog en de verduistering en, ondanks alles, over haar geloof in het goede.

Voor deze kroniek hebben wij onze keus laten vallen op de gedichten „Credo” en „Oud- en Nieuwjaar 1948—1949” die naar onze mening een goed beeld geven van haar fijne geest en hoge opvattingen.

Zij was van een grote belesenheid en ieder die haar gekend heeft en met haar heeft mogen praten over boeken, gedichten, filosofie enz. zal zich dat blijven herinneren als een groot voorrecht.

Toen Philip Mees tijdens de razzia's van november 1944 in een kunstig weggetimmerd dakkamertje ten huize van Dora's zoon Ru Haverkorn van Rijsewijk een week mocht onderduiken en s'avonds na een klimpartij door de dakgoot naar de familiekring afdaalde was Moeder Dora, door de krijgsgebeurtenissen uit Renkum verdreven, daar ook en na het koude en stille dakkamertje waren dat dan mooie avonden.

Credo

'k Geloof in de Liefde, in 't schone, in blijheid
'k Geloof in het zachte, in moed en in vrijheid.
'k Geloof in het goede — al zie ik het slechte
En boze en scheve — 'k geloof in het rechte.
Al zie ik dood en verderfelijkheid
'k Geloof in God en Onsterfelijkheid.

15 november 1947.

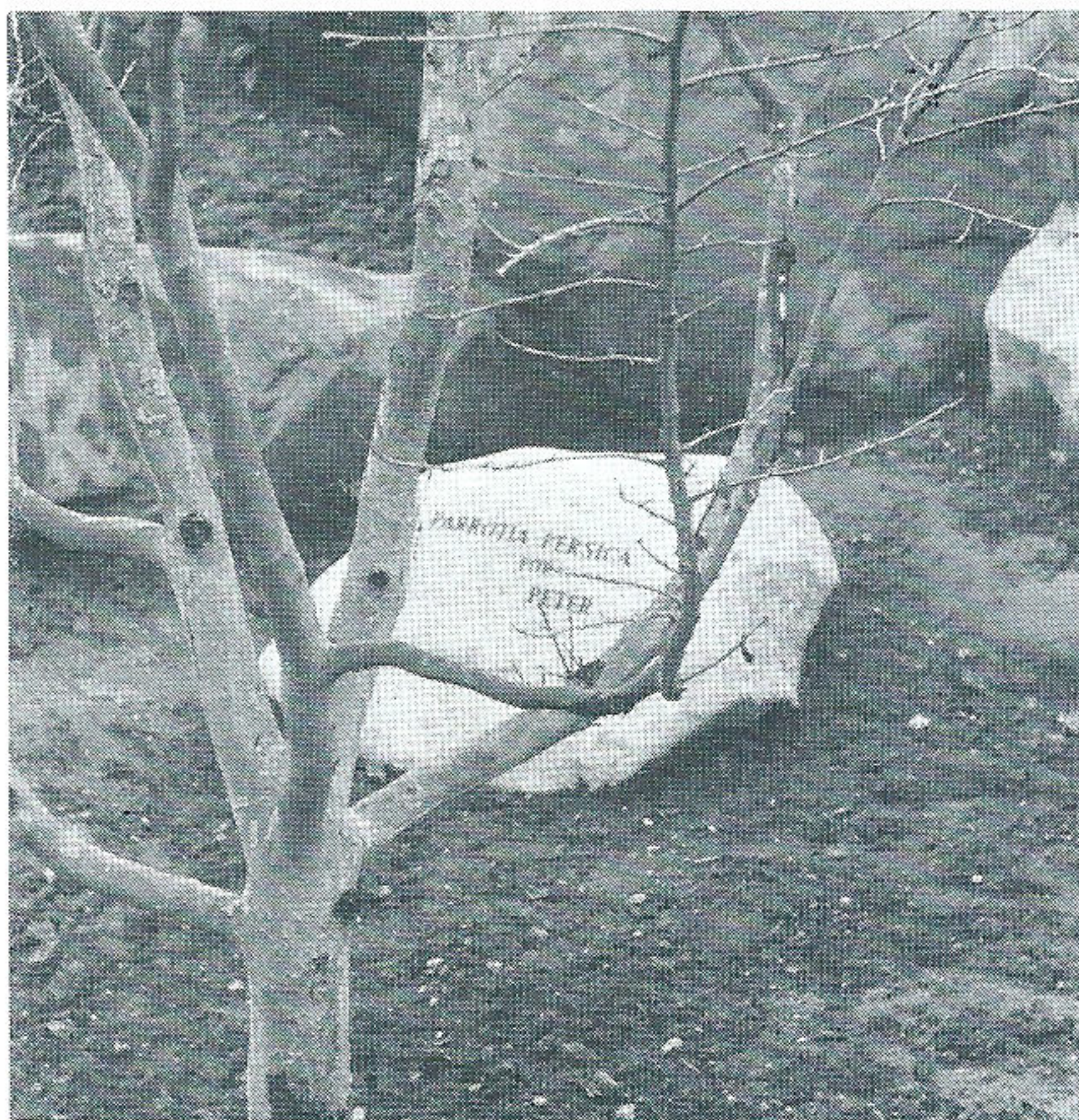
Oud en Nieuwjaar 1948—1949

De dag is grijs, de dag is stil
Zoals het jaar dat rusten wil.
Het vogellied is ook verstomd,
Nu het Oude Jaar weer halen komt
De Tijd, die hem als al wat ging
Wegvoert naar de herinnering.
Wat bracht gij ons? Wat brengt elk jaar
Opnieuw de wereld? Zorg, gevaar,
Geluk? Of zegt het: „Sta bereid!
Ik breng één ding: gelegenheid.
Gelegenheid tot doen en zijn,
Tot zoeken licht en zonneshijn.
Tot het aanvaarden — tot het geven
Van vreugd en vrede, om het even
Of heel de wereld strijdt en schreit:
Ik — breng U de gelegenheid.
De dag is grijs, de dag is stil,
Het oude jaar nu rusten wil.
Maar 't Nieuwe komt, houdt wijd gespreid
Zijn vleugels en roept: „Sta bereid,
Mijn tijd brengt U gelegenheid.”

Een blijvende herinnering aan Peter Mees

In het najaar van 1977 vond te Vancouver een eenvoudige plechtigheid plaats ter nagedachtenis van Peter, van wiens overlijden op 49-jarige leeftijd wij in onze vorige kroniek melding maakten met een kort in memoriam.

In aanwezigheid van Mienke, Marten en Adine en verdere familieleden plantten enkele collega's van Peter van het Planning Department van de Stad Vancouver een boom en daaronder legden zij een witte steen met opschrift: PARROTIA PERSICA, FOR PETER.

Dit geschiedde in een klein park bij een waterval in een nieuw stadsdeel bij welks ontwerp en totstandkoming Peter nauw was betrokken. Het stadsdeel heet False Creek en het ligt aan het water.

De dendroloog Ir H. van Medenbach de Rooy, oud-directeur van het Nationale Park „De Hoge Veluwe”, was zo vriendelijk ons enkele gegevens omtrent de *Parrotia Persica* te verstrekken. Hij schrijft onder meer:

De boom groeit wild in Noord-Perzië en in de Kaukasus, waar hij door de bewoners als een waardevolle boom wordt beschouwd. Het hout is zeer hard en onverwoestbaar en wordt plaatselijk ijzerhout genoemd.

Hij werd rond 1840 in Engeland ingevoerd en is sedertdien een tamelijk zeldzame verschijning gebleven. Hij wordt 6—8 meter hoog, bloeit van januari tot maart, heeft een platte bolronde kroon en een prachtige bruinrode herfstkleur. Als solitairboom zeer mooi.

Weinig opvallende doch zeer interessante bloeiwijzen, die duidelijk de verwantschap en overeenstemmende kenmerken aantonen met de *Fothergilla* en de *Hamelis*. De boom verlangt een vochtige leemhoudende zandgrond en een tegen de morgenzon beschutte standplaats.

Het is wellicht niet bekend, dat Peter ook een bekwaam en kunstzinnig tekenaar was. Voordat in Vancouver veel oude straten werden gesloopt om plaats te maken voor de „vooruitgang” heeft hij een aantal oude huizen getekend.

Om een indruk te geven van Peter's artistieke arbeid drukken wij hieronder een dezer tekeningen af.

Tekening van Peter

IN MEMORIAM

Dr Ir Rudolph Hetserus Mees

Op 2 januari 1978 overleed onverwacht Rudolph Hetserus Mees (G 12-19) op 73-jarige leeftijd, in zijn woning te Baarn.

Hij werd als oudste zoon van Bertus Mees (G 11-17) en Sara Johanna van Sonsbeeck op 18 februari 1904 geboren te Groningen.

Al op jonge leeftijd verliet hij het ouderlijk huis om in Utrecht de H.B.S. te doorlopen. Hier ontmoette Ru zijn toekomstige vrouw Janna Adriana van Bemmelen, die als enig meisje bij hem in de klas zat.

Hoewel zij op school het er al over eens werden met elkaar te trouwen moest nog vele jaren gewacht worden: eerst moest de studie in Delft worden voltooid.

Ru studeerde Scheikunde en behaalde in 1929 het Ingenieurs-examen.

Op 5-9-'29 trouwde hij Annie van Bemmelen. In 1934 rondde hij vervolgens zijn studie af met een promotie door een proefschrift te verdedigen getiteld „Onderzoekingen over de Biersarcina”.

Inmiddels was hij in 1932 in dienst getreden bij de N.V. Verenigde Bierbrouwerijen Keizer Barbarossa te Groningen. De brouwerij was hem zeer dierbaar en hij heeft er zich met hart en ziel voor ingezet. Ru was in de brouwerijwereld gezien. Hij maakte o.m. vele jaren deel uit van het bestuur van het Centraal Brouwerij Kantoor. Naarst diverse bestuursfuncties als brouwer, was hij jarenlang actief Hoofdbestuurslid van het Koninklijk Instituut voor Doofstommen te Groningen, aanvankelijk als penningmeester, later als voorzitter.

Ook de Stichting Geslacht Mees had zijn belangstelling; hij maakte jarenlang deel uit van het bestuur en was een trouw bezoeker van de familiereunies.

In de zestiger jaren voltrok zich een concentratie in de Nederlandse brouwerijindustrie. Ook de Groningse brouwerij raakte daar bij betrokken. In 1962 fuseerde de Keizer Barbarossa met de brouwerij d'Oranjeboom. De fusie bracht veranderingen, zoals o.a. vertrek uit Groningen. Ru maakte nog enige jaren deel uit van de Hoofddirectie van de Verenigde Nederlandse Brouwerijen d'Oranjeboom alvorens in 1967 met pensioen te gaan.

In zijn studententijd en Groningse jaren maakte Ru vele vrienden voor het leven; ook later in Wassenaar en tenslotte weer in Baarn zag hij kans in korte tijd een nieuwe vriendenkring op te bouwen. Door zijn rustige aard, intelligentie en gevoel voor humor wist hij nieuwe ontmoetingen vaak om te zetten in nieuwe vriendschappen. Het was zijn oprechtheid, gepaard aan een Groningse directheid, waardoor men spoedig wist waar men bij hem aan toe was.

Zijn enorme belezenheid had hem een grote algemene ontwikkeling verschaft, waar hij tot de laatste dagen van de zijn leven plezier van beleefde.

Rudolph Hetserus Mees

Hij laat behalve zijn vrouw drie kinderen en tien kleinkinderen na: Constance Margarethe, arts te Laren (N.H.), gehuwd met Mr A. A. Gieben, Ir Bert Joist (G 13-19-1), werkzaam bij Heineken Technisch Beheer te Zoeterwoude, gehuwd met S. N. Veth, en Mr Renée Antoinette Johanna, gehuwd met H. A. Delfos, arts te Epse.

Met het heengaan van Rudolph Hetserus verliezen wij een bijzonder vriendelijk mens, een toegewijde echtgenoot, een verstandige en zeer geliefde vader en een goed vriend voor velen.

Connie
Bert Joist
Renée

IN MEMORIAM

Elisabeth Johanna Boon - Mees

geboren 30 november 1888, gestorven 24 mei 1977

Geboren als derde dochter van mr. H. N. Mees, firmant van R. Mees & Zoonen, en Gertrude Pauline de Monchy moest zij reeds in haar prille jeugd haar vader missen, van wie nog veel werd verwacht.

Grootgebracht door de liefderijke zorg van haar geestrijke en veelzijdige moeder leidde zij een beschermd en teruggetrokken bestaan, waartoe haar zwakke gezondheid bijdroeg. In haar jeugd bleek reeds grote liefde voor dieren en handvaardigheid, getoond in perfect meubelmakerswerk.

Op 2 september 1910 trouwde zij met Jan Boon, makelaar in koffie en thee te Rotterdam. In 1917 verliet zij met haar man het Rotterdam, waar zovele generaties van haar voorouders hadden gewoond, om in Bosch en Duin in de bosrijke omgeving van Utrecht herstel van krachten te zoeken. Daar werd tegen het einde van de oorlog de bestaande villa „Conifera” gekocht, die werd uitgebreid door de architect J. Leliman. In dit huis, gelegen temidden van de bossen, zou zij tot haar dood blijven wonen: het werd het centrum voor haar gezin, haar kinderen en kleinkinderen.

In haar bestaan kwam een keerpunt in de tweede wereldoorlog, waar zij bij het verzet betrokken raakte: zo verpleegde zij de zieke parachutist Schrage, die op aanwijzing van de Nederlandse regering te Londen bij haar onderkomen vond. Op 18 juni 1942 werd zij door de bezetter gevangen genomen. Zij werd eerst gedurende één jaar in de strafgevangenis te Scheveningen (het zg. Oranjehotel) opgesloten en daarna overgebracht naar het concentratiekamp te Vught. Op 3 maart 1944 werd zij vrijgelaten. In de gevangenschap kwam zij in aanraking met personen uit andere kring, ver buiten de geborgen sfeer waarin zij was grootgebracht: daardoor werd haar belangstelling verbreed en verdiept. Hoewel haar gezondheid nooit goed is geweest, overleefde zij de ontberingen merkwaardig goed en wie haar na de oorlog ontmoette moest wel denken aan de zegswijze: „sterker door strijd”.

In de lange laatste jaren, waarin haar man aan het ziekbed was gekluisterd, verzorgde zij hem liefderijk tot zijn dood op 16 december 1960. Daarna brak een nieuwe periode aan, waarin zij haar leven geheel naar eigen inzichten kon regelen en inrichten.

„Conifera” werd een tehuis voor een wisselende bevolking van inwoners met wie zij gaarne sprak en die gevraagd of ongevraagd goede raad ontvingen. Op die wijze kon zij haar krachtige persoonlijkheid uiteindelijk geheel vrij ontplooiën en een centrum worden voor velen. Tot op hoge leeftijd bleef zij huis en tuin verzorgen, waaraan door een ongelukkige val een tijdelijk einde kwam. Met grote geestkracht herstelde zij zich van deze dijbeenbreuk, maar haar bewegelijkheid was aan banden gelegd. Niettemin schreef zij nog in maart 1977: „Minder pijn zou prettiger zijn, maar ook dat went. Iedere dag geeft ik mijzelf een taakje, een minimaal taakje, maar ik permitteer mij niet te gaan slapen voordat het klaar is.” Dit is typerend voor de wilskracht en vasthoudendheid die zij van een lange reeks voorvaderen had meegekregen. Voorbeelden waren haar vader van wie zoveel werd verwacht en haar grootvader, Marten Mees „de man van de Daad”, die vanuit zijn huis aan de Veerkade grote invloed uitoefende op het vaderloze gezin. Helaas viel zij enige dagen nadat zij het voorgaande neerschreef voor de tweede maal, waarbij haar andere dijbeen brak, dat niet meer wilde genezen.

Elisabeth Johanna Boon-Mees

Waarschijnlijk zou zij dus in een wagentje haar verdere jaren moeten slijten. Met dit vooruitzicht wilde zij niet verder gaan en met dezelfde wilskracht, die zij in haar lange leven steeds heeft getoond, is haar laatste strijd gestreden tot het einde kwam zoals zij zich dat gewenst had. Van haar geliefde huis, waar zij bijna zestig jaar heeft gewoond, is zij voor de laatste reis vertrokken, betreurd door de velen aan wie zij dierbaar was geworden. Zij laat 2 kinderen, 9 kleinkinderen en 9 achterkleinkinderen na.

H. N. Boon
E. F. Boon

Rudolf Adriaan Mees, psychiater, 1873—1964,
R 10-23, over

Theologie en Religie

Religie is evenals poëzie geen bloot idee, maar ze is uitdrukking. God brengt zichzelf tot uitdrukking in de oneindige veelheid der Schepping en ook onze verhouding tot de Eeuwige moet de uitdrukking zijn van de oneindige veelheid onzer individualiteiten. Die secten, welke zich omgeven met muren van starre dogma's en iedere spontane beweging van de levende geest uitsluiten, kweken wel hun theologie, maar ze doden de religie.

Bij een doodsbed

G.M. - S.K.

Zij is de wereld afgestorven
En laat ons arm, verbijsterd daar.
Zij heeft de eeuw'ge rust verworven,
Verstild zijn adem en gebaar.
Verheven rust, een eed'le vrede
Gloort van 't gelaat, die blanke roos,
Elk spoor van lijden weggeleden
't Voorhoofd sereen en rimpelloos.
Maar achter dit gewijde masker,
Zo vreemd ons en toch ook vertrouwd,
Verrijst de levende gestalte,
Die ons bekoord, gebannen houdt.
Een warme goedheid, wars van ophef,
Een zeldzame rondborstigheid,
Een gulheid die met lach en kwinkslag
Elk van zijn last en leed bevrijdt.
Die zich in and'ren moest verliezen
Om heel en al zichzelf te zijn,
Ging nu het eeuwig deel verkiezen;
En zij is groot, en wij zijn klein.
En wij zijn klein en buigen schreiend
Over dit stil, vergankelijk beeld.
Dan schamen wij ons en gaan zwijgend,
Als was ons leed door haar geheeld.

Uit de bundel „Verdolven Landen” van Mea Mees-Verwey, ca. 1937.

De initialen G.M. - S.K. betekenen Geertruida Mees-Schuckink Kool, de moeder van Mieke Louwers-Mees en van Rudolf Mees, R 10-23.

Verbeteringen in de genealogie

In het **Register van Generatienummers**, Groningse tak, ontbreekt:

onder G 12-15, Herman Frederik Martinus Mees, het overlijdensjaar 1946.

Blad G 11-15, van Frederik Herman Mees, verbetering van de beroepsomschrijving: „Herman Frederik Mees was principal foreign representative van J. H. Fenner & Co, fabrikanten van drijfriemen te Hull (Engeland), en Nederlands Consul aldaar. Omstreeks 1926 vestigde hij zich te Mexico City waar hij de handelsfirma F. Mees & Hijos stichtte.”

Blad R 7-2, van Gregorius Mees. Wijziging van de beroepsomschrijving:

„Gregorius Mees was schepen te Rotterdam en lid van de firma Mees & Moll, karottenfabrikanten.”

Noot (b) toevoegen: „Sara Anna Barbara stichtte 1874 het Fonds van der Dussen van Beeftingh. Pieter van der Dussen van Beeftingh was in de jaren 1850 penningmeester van de Vereeniging Inrigting voor Doofstommen-Onderwijs te Rotterdam.”

Blad R 10-9, van Adrianus Rudolphus Mees:
de geboortedatum van schoonzoon Erik Hugo Magnus Ostrom, onder noot (b), moet zijn 13 maart 1889.

Noot: Nauwkeurige lezers zullen zich afvragen waarom de genealogische nummering van vrouwen en mannen uiteenloopt waardoor een zuster één generatie ouder lijkt dan haar broer. Dat komt omdat vanouds slechts de mannen een eigen genealogienummer (en later ook een eigen bladzijde) krijgen en de vrouwen op de bladzijden van hun vaders blijven staan. We zijn nog op zoek naar het ei van Columbus dat ons de oplossing van dit verwarringsprobleempje verschaft.

Herman E. B. Mees

(G 13-18-2),

directie Hulpverlening A.N.W.B., over zijn werk in het vakantie-hoogseizoen. Uit een verslag dat in de N.C.R. van zaterdag 31 juli 1976 verscheen onder de titel „Hollands Dagboek”.

Woensdag 21 juli

Vandaag ging de wekker iets later af dan normaal. Ik hoefde namelijk eerst om 8.15 uur op de luchthaven Soesterberg te zijn voor een vlucht naar Frankrijk. In stromende regen daarheen gereden, voorzichtig, de wegen kunnen glad zijn na de droogte van de laatste weken, doch tijdig gearriveerd.

Met deze vlucht die ging van Soesterberg - Nantes/Chateau Bougon - le Havre/Octeville - Eelde - Soesterberg zouden wij patiënten/gewonden ophalen die op zeer speciale wijze naar Nederland terug vervoerd dienden te worden.

Normaal gaat zo'n transport, na overleg met artsen hier en daar, per ambulance, charter- of lijntoestel, waar eventueel een stretcher wordt ingebouwd, doch de artsen vonden de toestand van de drie patiënten zodanig dat ze deze speciale wijze van vervoer — per regerings-Friendschip adviseerden. Na overleg met de luchtmachtstaf werd dit toestel ingeschakeld.

Aan boord waren buiten de bemanning en mijzelf, een arts en verpleegster die door de ANWB waren ingeschakeld en een arts en verpleger van de luchtmacht, op de heen weg naar Nantes werd aan de hand van de medische gegevens de ziekenboek ingebracht.

Er waren voor de rug- en embolie-patiënt speciale matrassen aan boord meegenomen, zodat het vervoer op de meest aangename wijze voor hen zou plaatsvinden. Precies op tijd, na 2½ uur vliegen landden wij op een zeer ruig vliegveld van Nantes. De patiënt was al met de ambulance naar het vliegveld gereden onder begeleiding van de behandelende geneesheer, deze kon zijn dossier zelf overhandigen en nog enige kwesties met onze artsen bespreken.

Een kwartier na landing, er werd nog getankt en proviand ingeslagen, taxieden wij al weer over de baan om enige minuten later weer op te stijgen.

De patiënt, in gezelschap van zijn moeder was dolblij dat hij weer Nederlands kon spreken en klaarde tijdens de vlucht zienderogen op.

Na een vlucht van 3/4 uur werd er geland in Le Havre waar de ambulance klaar stond om de medische begeleiders en mij naar het ziekenhuis te brengen waar wij, na confrontatie met zieken en artsen, die de ziektebeelden nog dienden uit te wisselen, de twee patiënten, de begeleiders, zijnde echtgenoot en verloofde, en wij met de ziekenauto teruggebracht naar het vliegveld, waar het toestel al weer volgetankt klaar stond om ons in eerste instantie terug te vliegen naar het vliegveld bij Groningen.

De stemming aan boord was opperbest. De verpleegster had voor heerlijke Franse broodjes gezorgd en de bemanning voor koele frisdranken. De patiënten, en trouwens ook de begeleiders waren dolgelukkig weer naar Nederland terug te vliegen opdat ze daar in eigen omgeving verder zouden herstellen. Dit is bij de alarmcentrale altijd een punt van overweging bij het repatriëren van patiënten. Uiteraard dienen wij eerst de opinie van de behandelend geneesheer in het buitenland af te wachten, doch daarnaast spreken ook deze emotionele zaken een rol bij het overwegen van vervoer. De patiënten voelen zich meestal al stukken beter als ze weer Nederlands horen en kunnen spreken.

Na een voortreffelijk gevlogen tocht van twee uur op Eelde geland, hier werden de twee patiënten uit Le Havre opgewacht door twee ambulances die hen respectievelijk naar een ziekenhuis in Groningen en Emmen vervoerden ter verdere genezing. Ook op Soesterberg waar we na 3/4 uur terug kwamen stond de ziekenauto gereed om de laatste patiënt naar Amsterdam te vervoeren. Wederom was een zieken-transport door de alarmcentrale ANWB in samenstelling met het steunpunt Lyon van de ANWB, het Rode Kruis-ziekenhuis (voor arts en verpleger) en de Luchtmachtstaf vloeiend verlopen.

Vroeger dan normaal was ik 's avonds thuis om daar van een rustige avond met goed boek te genieten.

Donderdag 22 juli

De alarmcentrale heeft een permanente dag- en nachtbezetting. Van 07.45 tot 's avonds 23.00 uur bestaat de ploeg uit vaste medewerkers van de ANWB en buiten deze uren wordt de centrale bijgestaan door werkstudenten.

In principe probeer ik 's morgens om ± 7.30 uur op kantoor te zijn opdat ik de problemen, zo die er zijn, kan bespreken en van gedachten kan wisselen met de werkstudenten. Tevens heeft dit voor mijzelf het voordeel het spitsuurverkeer te ontlopen.

Allereerst wordt dan het logboek dat op onregelmatige tijden wordt bijgehouden, bekeken en in voorkomend geval behandeld, terwijl de kwesties die 's nachts binnengekomen zijn, besproken kunnen wor-

den en verder afgehandeld. Daarna komt de post en dat is er in deze drukke vakantietijd heel wat. Elke brief dient te worden gelezen, behandeld of door- gespeeld voor afwerking.

Voor vandaag stonden er geen besprekingen, bezoeken of andere zaken op de kalender, zodat ik mij geheel kan wijden aan de hulpverlening. En ook deze dag, midden in de bouwvakantie, is er weer heel wat leed geleden in het buitenland.

In totaal 85 gevallen werd er daadwerkelijke hulp verleend, en dan reken ik de telefoontjes waarin raad werd gegeven, naar een andere instantie werd verwezen, zo als één van de drie van onze buitenlandse steunpunten, Nederlandse Consulaten in het land waar men zich bevindt of onze zusterclubs van dat land of een ander nauw met ons samenwerkende instantie, nog niet eens mee.

Vandaag hebben wij de opdracht uit laten gaan om 32 beschadigde voertuigen uit het buitenland op te halen. Voertuigen die daar zijn blijven staan met mechanische pech of aanrijdingsschade die niet total-loss zullen worden verklaard.

Voor 18 auto's die wel zodanig beschadigd zijn of om welke reden dan ook het niet meer lonend is ze naar Nederland terug te halen werd een invoer-procedure op touw gezet.

In 11 gevallen viel de bestuurder van een auto uit zodat deze niet meer zelf zijn voertuig terug kon rijden. Het uitvallen kan verschillende oorzaken hebben, zo kan ik mij voorstellen dat een chauffeur al geen auto meer kan besturen met 1 vinger die in het gips zit.

Wij sturen dan een chauffeur, meestal per vliegtuig, naar de plaats van het ongeval toe en deze rijdt dan de auto met eventueel inzittenden en/of aanhanger naar Nederland terug.

Op grond van de internationale reis- en kredietbrief verlenen wij deze service, als een ander uit het gezelschap niet in staat wordt geacht het voertuig terug te rijden. U kunt zich voorstellen dan een familie met een grote auto op vakantie is. Mevrouw en meneer hebben allebei het rijbewijs, doch mevrouw is gewend aan het rijden in een kleinere auto. Wij achten haar dan, bij het uitvallen van meneer, echt niet in staat om de grote auto terug te rijden, ondanks haar rijbewijs.

Vaak gecombineerd met dit ophalen van een rijdende auto is de repatriëring van personen (vandaag 14). Wij regelen dit vervoer op grond van de reis- en kredietbrief, doch het financiële gedeelte ervan dient door de patiënt zelf te worden gedragen.

Wij hopen dan ook dat iedereen die naar het buitenland gaat een geldige reis-ongevallenverzekering voor het vertrek heeft afgesloten. Daar kunnen wij dan de kosten onderbrengen en hoeven wij de pechvogels niet met ook nog financiële problemen op te schep-

pen. Over op welke wijze zo'n vervoer kan worden uitgevoerd heb ik u gisteren al iets verteld.

Ook hebben wij naast al deze werkzaamheden nog 10 onderdelen naar een pechvogel in het buitenland nagezonden. Men kan de auto daar wel repareren mits men de onderdelen zou hebben. Een telefoontje naar de ANWB-alarmcentrale is voldoende om het benodigde ter plaatse of dichtstbijzijnde vliegveld te krijgen. Het versturen van dit onderdeel is gratis voor de houder van de internationale reis- en kredietbrief, voor de aanschaffingskosten krijgt men later een nota. Ook vandaag hebben wij weer enige tientallen radio-oproepen de lucht in doen gaan. Oproepen voor familieleden in eerste of tweede graad van personen die hier in Nederland ernstig ziek, dan wel overleden zijn. Wij hopen dat er een groot respons op zal komen.

U ziet wederom een dag van veel leed onder de vakantiegangers, maar wat een geluk dat wij een klein steentje mogen bijdragen tot de leniging ervan.

Maandag 26 juli

Het grote bericht van vandaag is wel dat Ilonka buiten levensgevaar is en binnen betrekkelijk korte tijd vervoerd zal mogen worden. Ongeveer twee weken geleden deed zich in de tent waar zij met haar twee broertjes en ouders verbleef een gasontploffing voor, waarbij ieder min of meer gewond werd. Pa en twee broertjes niet zo ernstig, moeder moest enige tijd in ziekenhuis verblijven en mocht toen naar huis. Voor alle drie verzorgden wij tesamen met het steunpunt Mendrisio ambulance-vervoer naar Nederland.

Ilonka was er echter ernstig aan toe, werd in het ziekenhuis opgenomen en de artsen konden de eerste dagen niets positiefs over haar toestand meedelen. Elke ochtend werd door het steunpunt met het ziekenhuis gebeld om te informeren naar Ilonka. Onze eerste vraag als we 's morgens binnenkwamen was ook: Al nieuws over Ilonka?

Door het vele telefonische contact o.a. met haar ouders was ons de hele familie bekend, kenden we de andere kinderen bij naam en toenaam enz. Vanmorgen konden we dus het goede nieuws doorgeven. Nu kwam er echter nog een moeilijkheid aan het licht. De verpleegkosten waren natuurlijk zeer hoog opgelopen en ook het ambulancevervoer zal straks betaald moeten worden. De familie had geen reisongevallen-verzekering afgesloten en had ook geen geld om dit allemaal te kunnen bekostigen.

Via de firma waar de vader werkt en afdeling Sociale Zaken hebben we echter de toezegging gekregen dat het geld door hen zal worden gestort bij de ANWB zodra het bedrag bekend is. We zullen dus via ons steunpunt te Mendrisio het ziekenhuis kunnen betalen en de ambulance regelen. Nu maar hopen dat ze spoedig helemaal al herstellen en niet te veel littekens aan het ongeval zal overhouden.

Het Rudolf Mees Instituut

Op 23 mei 1978 zal herdacht worden dat honderd jaar geleden werd opgericht de vereniging

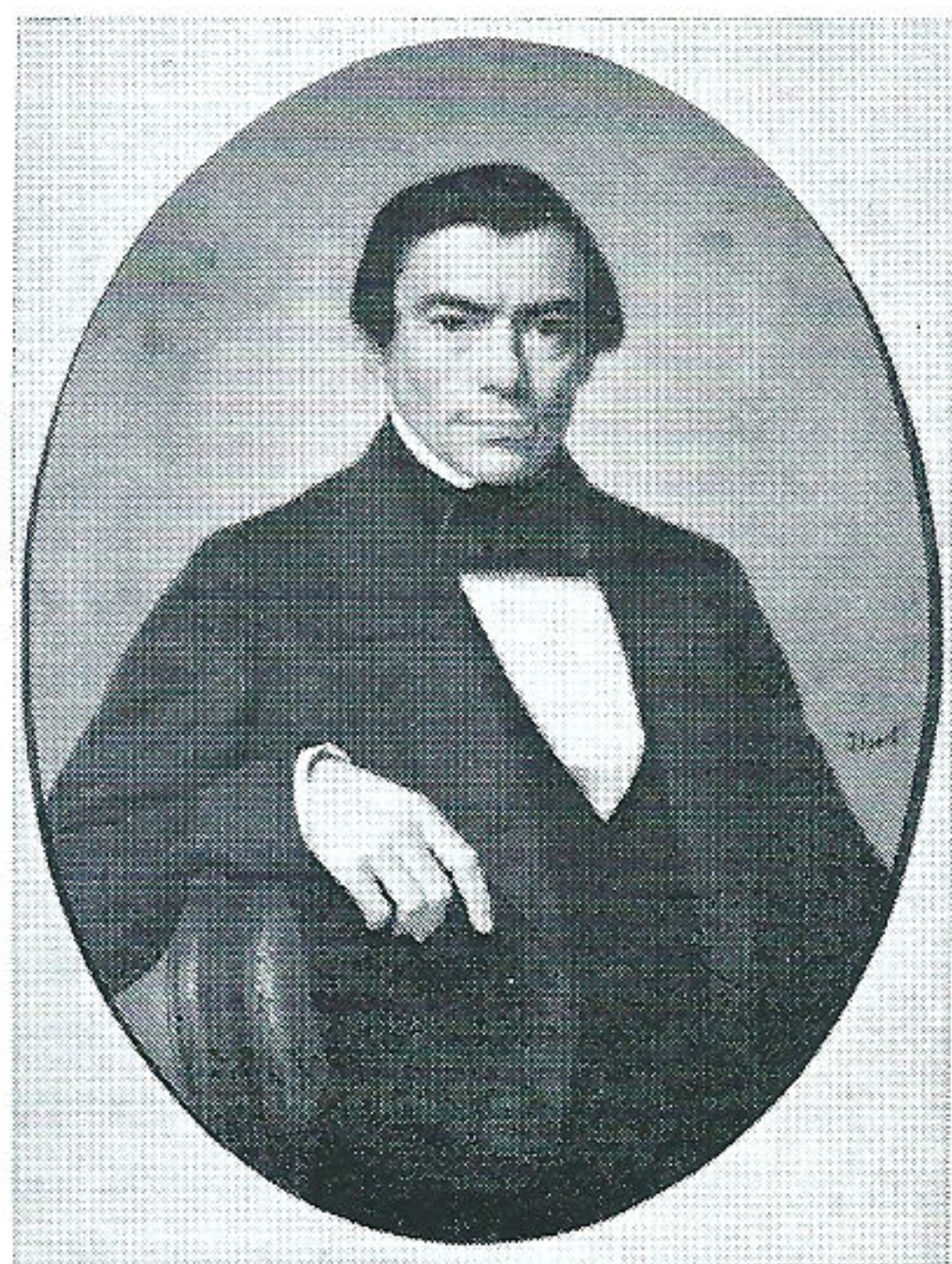
INRICHTING VOOR DOOFSTOMMEN- ONDERWIJS TE ROTTERDAM.

In de vergadering van 30 maart 1857 werd Rudolf Mees (R 9-8, 1815—1899), zoon van Rudolf Adriaan Mees en Maria Elizabeth Adriana Ackersdijk (R 8-4), tot lid van het bestuur gekozen.

Het bestuur bestond toen uit negen heren met Dr J. B. Molewater, voorzitter, Dr M. Polano, secretaris en P. van der Dussen van Beeftingh, penningmeester (de laatste was de echtgenoot van Sara Anna Barbara Mees, de stichtster van het thans nog functionerende Fonds van der Dussen van Beeftingh).

Rudolf had een grote en actieve belangstelling voor het onderwijs aan deze gehandicapte kinderen en in 1865 werd hij tot voorzitter benoemd. Deze functie bekleedde hij tot zijn 75ste jaar, 1890, met grote ijver en nu en dan met belangrijke persoonlijke financiële steun. Hij trad in 1890 af, maar werd terstond benoemd tot ere-voorzitter.

In de jaren 1950 werd de Inrichting voor Doofstommen Onderwijs, ook wel genoemd Doofstommen Instituut, tesamen met enkele scholen voor slecht-horenden en een audiologisch centrum, onder de overkoepeling van de Amman Stichting gebracht. Tegelijkertijd werd de oude naam van de oorspronkelijke „Inrigting enz.” gewijzigd in Rudolf Mees Instituut, naar de tweede voorzitter tevens eerste ere-voorzitter. Het gehele complex is gevestigd aan het Ammanplein te Rotterdam. De naam Amman komt van de nederlandse arts van zwitserse geboorte, Johan Konrad Amman, 1669—1724, die als eerste het doofstommenonderwijs op wetenschappelijke wijze benaderde. Rudolf's zoon Wijnand Adriaan was eveneens voorzitter en steunpilaar van de Inrichting en hij liet een fonds na ter ondersteuning van leerlingen, het Mr W. A. Mees fonds.

Rudolf Mees 1815—1899

Rudolf Mees en zijn gezin

Mr. Philip A. J. Mees was in de jaren veertig lid van het bestuur en thans maakt daarvan deel uit onze nicht Tine van Beek-Bonjer terwijl onze neef Mr Karel Staab, getrouwd met Lydia Mees (R 11-7) reeds meer dan twintig jaren voorzitter is.

Rudolf Mees was een geliefde grootvader en oom. De ouderen die hem kenden, spreken en spraken met de grootste affectie over hem. Zijn thans 93-jarige kleindochter Catharina Sara Rombach-Mees heeft onlangs een aantal persoonlijke herinneringen aan haar grootvader neergeschreven. Haar eigen vader, Rudolf's zoon Rudolf Adriaan, stierf reeds in 1885 op veertigjarige leeftijd. Noch Rombach, noch haar zuster Dora Haverkorn van Rijsewijk-Mees, noch haar broer Mr Rudolf Mees (beiden overleden), hebben hun vader gekend. Hun moeder, Anna Mees-Pijnappel, bewoonde met hen het landelijke huis Rozenlust aan de Parklaan en grootvader Rudolf woonde ernaast, in het huis Maaslust. Er was een verbindingslaantje tussen de twee en elke dag ging grootvader er een kopje thee drinken om zich op de hoogte te houden van het huiswerk van de kinderen en hen ermee te helpen.

Rudolf was firmant van R. Mees & Zoonen en commissaris van diverse ondernemingen. Als firmant zal hij wel wat in de schaduw hebben gestaan van zijn uitzonderlijk markante en energieke dertien jaar jongere broer Marten, maar niettemin was hij als bankier in brede kring zeer gezien en als president commissaris van de toen nog zo jonge Gist- en Spiritusfabriek een grote en stimulerende steun voor de pionier J. C. van Marken.

P.S. Dat ook in de Groningse tak grote belangstelling bestond voor het onderwijs aan doofstommen moge blijken uit het feit, dat wijlen Dr Ir Rudolph Hetserus Mees 25 jaren waarvan 20 als voorzitter, bestuurslid was van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Doofstommen te Groningen.

Ph. A. J. Mees

Athos-impressies

door Ds Jacob Gregorius Mees (R 12-2).

Natuur . . . Kultuur . . . Godsdienst . . .

Een dag of acht pelgrimeerde ik met een achterneef van klooster tot klooster over de heilige Berg, het Athos-schiereiland — een autonome monnikenrepubliek, bastion van de Oosterse Orthodoxie.

De natuur. Een bosrijk, ruig en rotsig berglandschap, 50 km lang en 5 à 10 breed, met hoogten van 500 tot 2000 meter. De barre Athos-top op het uiteinde is meer dan 2000 meter hoog; er lag nog wat sneeuw eind mei. Het eerste wat opviel bij het ontschepen (men kan er alleen met een bootje komen; autowegen zijn er niet) was de alom aanwezige nachtegalenzang, die ons welhaast dag en nacht bleef begeleiden. Maar ook zeer vele andere bekende Europese vogelsoorten laten zich niet onbetuigd: de hele „Tuin van de heilige Maagd” zoals de Athos genoemd wordt, kwinkelt en tierelt van de vogels. En dat aan de Middellandse Zee, een gebied bekend om zijn vogelarmoe wegens alle vangst- en jachtpartijen! Ja, in deze Tuin heerst een sjaloom die aan een paradijs doet denken voor alles wat zingt, vliegt, kwaakt en kruipt. Op de zuidwesthellingen zagen we b.v. verscheidene grote slangen (van paradijs gesproken . . .), gewone smaragdhagedissen en schildpadden op ons rotsige pad; de boomkijkers houden je met hun luid opdringerig gekwaak uit de slaap, en in een beekje langs het bospad vinden we parende padjes met fel oranje en grijs-gevlekte buikjes. Waar de talloze beken in zee uitmonden is soms een moerasgebiedje en een vijver waar flink grote donkere waterschildpadden warme moddebaden nemen of loom rondzwemmen. Vele vlinders, knalgroene, oranje met gele, of hele zwermpjes hemelsblauwe „blauwtjes” dartelen rond, ongehinderd door snelverkeer of insecticiden. De wonderen der moderne techniek hebben dit paradijs nog niet bedorven (al was ik getuige van de aanleg van de eerste, bovengrondse telefoonverbinding . . .). Goudgroenrode toren zitten op de wilde rozen, een enorm vliegend hert (tor) kruist ons pad, merkwaardig gevormde libellen blijken alleen hier voor te komen. Sommige kloosters doen aan bijenteelt: er staan wel meer dan honderd korven buiten, en de bergen rondom zoemen van de bijen.

De kleurrijke achtergrond van al dit vertier is een uitbundig toneel van wilde bloemen, struiken en bomen. Botanici hebben wel 147 soorten geregistreerd! We zagen eindeloos veel verschillende ondersoorten van b.v. de labiatenfamilie, de lelie-achtigen, de orchissen of de campanula's. Er is een veel voorkomende „rozenlaurier” en een grote verscheidenheid in bremmen, mediterrane eiken, en nog veel meer dat mijn beperkte amateurkennis niet kon plaatsen. Er zijn uitgebreide kastanjabomen, die veel hout

leveren dat door houthakkers met muilezels naar de kloosters en de aanlegsteigers wordt vervoerd en soms verkocht naar Griekenland, net als de opbrengst van de hazelaaraanplantingen en de olijvengaarden in de meer bewoonde wereld.

's Morgens vroeg, in een van de vele gastvrije kloosters wordt men wakker door het gekwetter van boerenwaluwen op de binnenplaats: ze vliegen door open ramen en balkondeuren naar binnen naar hun nesten, onbereikbaar voor een indrukwekkend aantal poezen, die het niet zo nauw schijnen te nemen met het celibaat en het verbod van al het vrouwelijke op de heilige Berg. (Dit verbod voor vrouwen en vrouwelijke dieren werd in 1060 afgekondigd door de Byzantijnse keizer Monomachus Paleologus). Alleen de „tweede moeder Eva” wandelt dus in deze Tuin voor de heilige Maagd.

De natuur spreekt, juist door zijn paradijselijkheid, van het eeuwig Koninkrijk: natuur, cultuur en Christelijk geloof, ze blijken hier een soort drieëenheid op de rand van, en open naar, Gods eeuwigheid.

De cultuur. In deze Tuin van zingende nachtegalen en bosrietzangers, wilde bloemen en klingelende klokjes om de hals van muilezels en paarden op de helling, zwierven we rond met een 10 kilo zware rugzak en een stok in de hand. En deze blijken, temidden van het natuurmonument, ook een cultuurmonument te bevatten . . . en een geloofsmonument. Maar daarover later.

Ons muilezelspad — geplaveid met ter plaatse gevonden en half ingegraven stenen, tegen het uitslijten door regenwater — voerde door donkere bossen en hoog over de bergen, of in steile afdaling tot vlak aan het strand. We lestten onze dorst met het koele zuivere beekwater en trachtten de tegen de bomen gespijkerde plankjes met „wegwijzing” te ontcijferen. Dikwijls om 5 uur op, om 6 uur onderweg, tot 5 of 6 uur 's avonds, met de nodige pauze's. Zo deden het immers de pelgrims van alle eeuwen, behalve de onze? Waarom zou men nu sneller moeten gaan dan een postkoets, een zeilschip of twee benen, wanneer men onder een open hemel loopt? Herinnert U zich het afgrijzen van de auto-snelheid dat C. S. Lewis beschrijft als hij over zijn Noord-Ierse jeugd vertelt in „Surprised by Joy”? De auto, die afstand en ruimte, twee van Gods heerlijkste gaven, bevrijdend voor pelgrims en avonturier, vernietigt. De auto, die ons vervreemdt van Gods eigen aarde — door snelheid en lawaai — en die aarde bovendien nog grondig vervuult en vernietigt ook . . . iets wat Lewis nog niet beseftte.

De ontvangst in een van de 20 kloosters die hier verspreid liggen — zwaar versterkt als burchten, met meters dikke muren, schietgaten, toren uit de tijden dat piraten, Saracenen, kruisvaarders en Turken deze kusten onveilig maakten — is al een belevenis op zichzelf. De enorme ijzerbeslagen poort staat open, we wandelen zo naar binnen.

De gastenmeester, een speciaal daartoe aangestelde monnik, verwelkomt ons met een klein kopje zwarte Turkse koffie, een glaasje anisette (ouzo), een stukje mierzoet Turks fruit en een glas water. Daarna toont hij ons de ruwe eikenhouten trappen naar het gastenverblijf, waar eenvoudige harde bedden klaarstaan met een al vele malen gebruikt laken erop . . . Waarom zou alles zo schoon moeten zijn voor elke nieuwe gast (gewoonlijk duurt de gastvrijheid niet langer dan 24 uur)? De monniken hebben wel wat anders te doen: de hemelse liturgie roept hen op om bezig te zijn met de dingen des Vaders, ook plaatsvervangend, voor die miljoenen in hun wilde levensjacht zonder God. We hebben dan ook onze eigen slaapzak of althans lakenzak bij ons omdat dat dan nog *iets* frisser is voor verwende westerlingen; en we vonden de verhalen over ongedierte wel wat overdreven, al komt dat wellicht soms voor. Maar: wat dan nog? Op de binnenplaats ligt de Byzantijnse basiliekkerk, met in het verlengde ervan de eetzaal, om aan te duiden dat lichaam en ziel een eenheid vormen en beide gevoed moeten worden. Daar bijna de helft van de kloosters een duizend jaar oud zijn, kom je ook in de — nu veel te grote — refter weer diep onder de indruk van de oude cultuur. Het is een cultuur die geheel ten dienste staat van het hemels koninkrijk en de drieënige God van de bijbel: kleurige fresco's en mozaïeken met bijbelse en geestelijke voorstellingen of met episoden uit het leven van diverse heiligen sieren de wanden. Bijna nooit ontbreekt het tafereel van het heilig Avondmaal.

Ga dit alles nu niet lopen bekijken met de handen op de rug; dat wordt als een onverschillige toeschouwershouding beschouwd, en dat krijg je dan ook te horen. Al deze afbeeldingen van de bekende heiligen die ons zijn voorgegaan, zijn er immers alleen om je te helpen beseffen dat deze broeders en zusters **nu** leven, in de hemel, en dat de hemel niet ver weg, maar vlak bij, om je heen is: een wolk van getuigen, die samen met de gelovigen op aarde de gemeenschap der heiligen vormt waarvan het Credo spreekt. (Denk aan Visser 't Hoofts Memoires; toen hij aan een patriarch van een kleine doees vroeg hoeveel leden deze telde, antwoordde hij: miljoenen en miljoenen). Net als de ikonen zijn alle afbeeldingen een „tegenwoordigstelling”, het zijn: vensters op de hemelse heerlijkheid. Want in de hemel zijn geen tentoonstellingbezoekers, alleen aanbidders.

Wat er dan gegeten wordt in die refter? (**Als** er gegeten wordt; want er wordt streng en veelvuldig gevest, 2 of 3 dagen per week wordt slechts één maaltijd per dag gebruikt, en voor de grote feesten zijn de vasten nog strenger). De hoofdschotel is meestal een bonengerecht, van alle mogelijke soorten peulvruchten en bonen, en op alle mogelijke manieren klaargemaakt, soms smakelijk in olijfolie, als soep, brei of pap, met soms verse sla en een paar sneden droog brood en wat water of landwijn.

Vlees komt alleen op de grote feestdagen op tafel,

en daarin lijken de monniken op de Israëlieten die ook alleen bij feesten vlees aten. Vandaar dat ze zo gezond zijn en zo oud worden, als regel. Bonen, door de monniken zelf verbouwd dicht bij het klooster, hebben immers alles in zich voor een volwaardig dieet. (Een hint aan alle aspirant-vegetariërs, terwille van de mens-en-dier-onterende mesterijen, de hongerenden in de derde wereld, en de eigen gezondheid . . .). Men eet aan ruwhouten tafels, met een tinnen of blikken bestek, in stilte luisterend naar een monnik die voorleest . . . uit een heiligenleven (naar ik aanneem). Ook de eetzaal is een „Godshuis”.

Was het Emerson of was het Thoreau, die eens zei: Simplicity, simplicity, simplicity, the secret of life . . . Laten we ook niet vergeten, te vragen of we de bibliotheek even mogen zien. Dikwijls zijn er prachtige handschriften met miniaturen, vooral van de bijbel en de liturgie, maar ook van muizek en geschiedenis, meest uit de lange Byzantijnse periode van de 4e tot de 12e eeuw. Sommige bibliotheken hebben vele oude kunstschaten en alles wordt door de eeuwen heen met de grootste zorg bewaard en verzorgd.

Er komen — helaas — steeds meer toeristen, die geen oog hebben voor de geestelijke motivatie van dit gebied en alleen de natuur en de cultuur zoeken. Of de sensatie om in een land te zijn zonder vrouwen, meisjes, auto's, koeien, merries, ezeltinnen, geen elektriciteit en geen verkeerswegen. Er was 10 jaar lang een bus om reizigers van de boot naar de „hoofdstad” te brengen, maar deze is ter ziele. Er is één tractor, 15 jaar geleden door Tito aan het Servische klooster geschonken. Maar ik heb sterk het vermoeden dat deze meer gebruikt wordt om monniken naar de boot brengen.

Echter, het eigenlijke van al dit schoons, de reden waarom dit republiekje bestaat, is niet de juichende natuur of een cultuur van waaruit de eeuwen op ons neerzien, maar het is te zien op de Athoszegel, die op je toeristentpas wordt geplakt: daar wordt deze Berg voorgesteld als de Thabor, de berg der verheerlijking, met de lichtende Heer in het midden, geflankeerd door Mozes en Elia, aanbeden door zijn drie naaste discipelen . . . in het stof gelegen.

De godsdienst. Kling-kleng! Kling-kleng! horen we midden in de nacht, om half drie. Wreed gewekt uit de slaap op prettig harde bedden in het Gregoriouklooster, ons eerste onderdak na een hele dag door de bossen zwerven, compleet met verdwalen, en tot slot een eindeloze afdaling over het oude muieldierpad dat ons vermoeid en verhit bij het indrukwekkende bouwwerk bracht, vlak boven het water op de rotsen gebouwd.

Vlug aangekleed, want we willen niets missen. Halverwege deze handeling trekt een ander geluid de aandacht: een soort geklop met een hamertje op een houten plank. Door het venster zien we een zwartgerokte gestalte met een petroleumlampje rond-

gaan en op het z.g.n. sematron slaan (hij draagt de plank met een juk om zijn schouders). Het is een tweede oproep voor de liturgieviering in het roodgeverfde kerkje (het katholikon) op de binnenplaats. Men zegt dat de rode kleur wijst op het bloed van Christus, en dat ook dit kloppend geluid diepere betekenis heeft: het herinnert aan Noachs timmeren van de ark, temidden van alle rustig „dahin lebende” mensen op het land. Het is een oproep: laat U redden vóórdát alles vergaat in het kolkende oordeel van God!

We dalen de oeroude eiken treden af met onze zaklantaarns, en staan dan op de binnenplaats, niet gestoord door enig elektrisch schijnsel). Nog wat dralend, omdat we liever niet als eersten naar binnen gaan in de mysterieuze ruimte waar hier en daar ook een olielampje is opgehangen, komt nu de ene monnik na de andere zuchtend of hoestend de trap af; ze kijken ons wat vreemd aan. Daar we het Nieuw Grieks niet machtig zijn, is er helaas geen overmaat aan communicatie en wederzijds begrip. Maar weinige monniken spreken een vreemde taal. Geleerdheid, en ook Godgeleerdheid, wordt over het algemeen beschouwd als een hinderpaal voor de dienst aan God, al zijn er wel uitzonderingen. Het is dus niet zo makkelijk voor een Hollandse protestant om zich in te leven en de geloofsbelijdenis aan te voelen die hier zo'n impostante vorm heeft aangenomen.

We worden meegetroond naar binnen, door twee „voorhoven” of kerkruimten heen, naar de derde, het heilige, en mogen er zitten op enkele der weinige zitplaatsen die alle tegen de wand staan, vol houtsnijwerk. Nu zijn we getuige van de liturgieviering, naar zeer oude teksten van Johannes van Damascus, Basilus en anderen. Er wordt veel gereciteerd of gezongen door één of twee stemmen. Orgels ter begeleiding bestaan hier niet — daar zou Calvijn zich in kunnen vinden! In het besef der Orthodoxe Christenen speelt men met de liturgie in op de hemelse liturgie: zo gelooft men deel te hebben aan de eeuwige lofprijzing van engelen en heiligen rond Gods troon. Er wordt met een wierrookvat rondgelopen en gezwaaid waarbij de „paardeballetjes” rinkelen (wierrook: de gebeden der heiligen) en bij het binnenkomen en weggaan worden de voornaamste ikonen gekust. Dit is echter **geen** aanbidding van de ikonen zelf, maar het gaat hier om de personen die deze ikonen „tegenwoordigstellen”, en die aanwezig zijn bij elke liturgieviering. Het allerheiligste deel van de kerk is onttrokken aan het gezicht door de ikonenwand, die vergeleken kan worden met wat in de Joodse tempel het voorhangsel wordt genoemd: een uitbeelding hoe de hemel aan het oog der aardse sterfelingen onttrokken is. De ikonen zijn dan een soort vensters in die eeuwigheidswand, vensters op de eeuwigheid: men wordt erdoor verzekerd dat de grote heiligen die ons zijn voorgegaan, vanuit de hemel deelhebben aan wat zich op aarde afspeelt.

Christus, de Albeheerser, is vlakbij! Verder zijn er

de Maagd Maria, Johannes de Doper, de apostelen, de aartsengelen, vooral Michaël en Gabriël. Denk dus niet dat U hier met de benen over elkaar naar kunt zitten kijken! Dan komt er stevast een monnik op U af met het dringend verzoek om eerbiedig te zijn, in tegenwoordigheid van God de Heer, zijn Zoon, de engelen en heiligen van alle eeuwen.

Natuurlijk is er ook onkruid tussen de tarwe en zijn sommigen uit minder geestelijke motieven monnik geworden. Maar dat neemt niet weg dat de meerderheid wel degelijk diepe ernst maakt met dit leven. Er wordt veel en streng gevestigd. Het celibaat is een voorbereiding op het „engelenleven”, dat hier en nu al min of meer begint. Bij deze aan God gewijden mag nimmer een schaar op het hoofd komen, een soort nazireeërschap dat we ook uit het oude testament kennen.

Voor de meditatie kent men het z.g.n. Jezusgebed: één zin: Heer Jezus, Zoon van God, erbarm U mijner. Veelvuldig herhaald, op elke ademtocht, kan dit helpen bij de concentratie op de hemelse dingen.

Ik kreeg de indruk dat men een gesloten wereldbeeld had en wel een gesloten hemel-en-aarde-beeld: de voor ons gevoel grote scheidslijn tussen zinnelijke en bovenzinnelijke dingen, tussen aarde en hemelse dingen en daarmee tussen het leven vóór en ná de dood, blijkt weinig indruk op deze geloofsbeleving te maken. En daarmee komt men dicht in de buurt van wat Johannes „het leven” noemt, dat immers ook het Leven is dat God geeft aan een ieder die gelooft en dat ook uitstijgt boven onze lichamelijke doodsgrens (Joh. 11 : 25, 26).

Naast de 20 kloosters, waarvan de meeste maar een tiende deel huisvesten van het aantal monniken die er in de bloeiperiode woonden, zijn er ook nog 12 z.g.n. sktai of skiti: een verzameling van huisjes waar telkens drie of vier monniken wonen, alles gegroepeerd rond een centrale kerk, waar men dagelijks (en nachtelijks) samenkomt. Hierdoen de monniken aan houtsnijwerk of het schilderen van ikonen.

Dan zijn er nog de kellia, alleenstaande boerderijtjes met ingebouwde kapel en een lapje bewerkte grond erbij. Hier huist een oudere, tot priester gewijde monnik met 2 of 3 jongere monniken. Ook hier worden soms ikonen geschilderd. Maar esthetisch hebben de moderne ikonen geen waarde.

Op het bootje naar die „republiek” ontmoetten we zo'n jonge monnik die ons uitnodigde op zijn kelli te komen kijken.

De donkere houten boerderij was een onbeschrijflijke rommel: in hun verticalistische wereldbeeld past kennelijk geen aardse netheid, daar was eenvoudig geen tijd voor . . . ! We werden naar het kapelleke geloodsd waar we hun inkoontje en andere liturgische zaken mochten bewonderen en . . . vereren (met een kus, die ik niet kon opbrengen). Ze vroegen of we wel op de juiste, Orthodoxe, wijze gedoopt waren: 3 × ondergedompeld; anders zouden we verloren gaan. Ze wilden het best even aan ons voltrekken:

daar hoefde niemand in gemengd te worden . . . En of we ons op de juiste wijze bekruiden, met de goede drie vingers tegen elkaar . . .

De meeste aanhangers van de Orthodoxie zijn er heilig van overtuigd dat zij de enige authentieke Christenen zijn, en dat zowel Rooms Katholieken als Protestanten afgedwaalde ketters zijn, die terug moeten komen . . .

Toen we hun gastvrije aanbod om er de nacht door te brengen beleefd hadden afgeslagen, kregen we bij het afscheid nog een enorme, onrijp uitzijende, maar heerlijk zoet smakende tomaat uit eigen moestuin mee . . . met het onvermijdelijke en nodige glas koud water . . .

Naast de kellia zijn er ook nog de ontoegankelijke kluizenaarshutten waar nu nog maar enkele monniken als eenlingen een uiterst afgezonderd en ingekeerd bestaan leiden, soms in mystieke verbondenheid met God. En er zijn nog een paar zwervende monniken die winter en zomer rondtrekken van klooster tot klooster, en 's nachts ook buiten slapen.

Tien dagen voor ons vertrek had er in de krant gestaan dat er in een klooster op de heilige Berg een opstand was uitgebroken tegen het geestelijk hoofd, vanouds de patriarch van Konstantinopel (Demetrios), die de oecumenische voetstappen van zijn voorganger, Athenagoras, drukt, en nu had voorgesteld om eindelijk eens, met de rest van de wereld, de Juliaanse tijdrekening te vervangen door de Gregoriaanse. (De Juliaanse tijd werd door Julius Caesar in 46 voor Christus ingesteld; de Gregoriaanse door Paus Gregorius XIII in 1582 en nu bijna overal ingevoerd). Omdat de Juliaanse tijdrekening van oudsher ook die van het Byzantijnse Rijk is geweest, en de Gregoriaanse door de (gehate) paus van Rome was geïntroduceerd, laaiden de emoties hoog op. Men beschouwt de — 13 dagen bij onze tijd achterlopende — Juliaanse tijd als bij uitstek orthodox, ja, de tijd die ook in de hemel moet gelden. Wat zouden we dan dwaas zijn om de hemel 13 dagen vóór te willen zijn! In dit ene klooster — Esphigmenou — was de verontwaardiging zo groot voor deze capitulatie aan Rome, dat verschillende monniken dreigden zich te zullen verbranden als deze verandering zou worden doorgevoerd. Toen onze voettocht bijna ten einde was en wij in de buurt van dit klooster kwamen, hebben we er een dagtocht aan gewaagd om te zien of we wat meer te weten konden komen. Na een lange hete tocht zonder veel koel beekwater (het enige wat je op de been houdt), kwam het klooster beneden ons in zicht, prachtig aan een wijde baai gelegen. En jawel, de zware ijzerbeslagen poorten, die overdag bij elk klooster wijd openstaan om vermoeide pelgrims te verwelkomen, bleken gesloten. Niemand kon er in of uit. Naar boven kijkend zagen we twee vlaggen van de toren wapperen: een Griekse en een pikzwarte vlag (wellicht gemaakt van monnikspijen?) met daaronder zowaar een spandoek: *Orthodoxia è Thanatos* (Orthodoxie of Dood).

Ab Courant uit Athene schreef dat hij dacht dat enkele jonge monniken zich van de leiding hadden meester gemaakt en de ouderen dwongen zich bij hen aan te sluiten. In elk geval toont dit dat men hart heeft voor zijn geloof, al kunnen wij de absolutistische gedachtengang niet zo makkelijk volgen.

Natuurlijk blijft het voor Protestanten een wat onverteerbare zaak dat de bijbel wel vereerd, maar minder bestudeerd en gelezen wordt. En hoe zit het met het persoonlijk gebed? Of ziet men dat als iets individualistisch-protestants? Wel gaat er een groots getuigenis uit van het sobere en toegewijde leven van vele monniken, van hun vasten, niet alleen als beperking van eten, maar ook als beperking van vele andere zaken des levens die niet strikt noodzakelijk zijn en ons zo snel ertoe verleiden, om onszelf voor de gek te houden en in de watten te leggen. Wat ik wel miste was het persoonlijk geloofsgetuigenis met woorden: wat een kansen bij al deze toeristen die gastvrijheid binnen de muren komen zoeken! Wat een kansen voor de liefde van Jezus Christus, en de liefde tot hem en tot de leden van zijn Lichaam . . . Al was het maar met een smaakvol uitgevoerde bijbeltekst of — selectie zoals b.v. de Mariënschwestern dit doen, naast gewon hartelijke menselijke gastvrijheid. Nog een moeilijk punt: Israël, ook de huidige staat, speelt kennelijk geen rol in hun denken en beleven. Maar: Orthodoxen en Protestanten kunnen elkaar wederzijds verrijken. Dat zien we nu juist gebeuren in Oost Europa, waar door het simpele getuigenis van Evangelische Christenen en door de druk van de atheïstische regering Orthodoxen open worden voor de bijbel en het persoonlijke geloof, zoals in Rusland. Of in Roemenië, waar onder invloed van Baptisten en andere „Neo-Protestanten” een opwekking is ontstaan in de Orthodoxe kerk, waarvan de mensen zich „het leger van God” noemen. Maar, we zien deze dingen op de Athos nog niet. Toch: Er is een eenvoudig kruistekentje met een paar letters erin die de vier open hoeken vullen”. Het is de overwinningsroep: Jezus Christus overwint. Overal op de Athos treft men dat teken aan: op het drie meter hoge kruis naast het witte kerkje op de hoogste Athostop, op de muur van de laagst gelegen aanlegsteiger. Het staat gekrast in de bomen met een wegwijzer, wordt ingebakken in het eucharistisch brood, staat op ingestorte kluizenaarshutten, op afgehaakte, puin liggende raamkozijnen, in de hoorns van weiden, de rammen, ingeprent in de harten der monniken: Jezus Christus overwint!”, aldus Dr. W. Theunissen in „Op de heilige berg Athos”.

J. G. Mees

Gregorius Mees

(R 7-2)

„IN CAROTTEN”

De genealogie noemt Gregorius vanouds „koopman en schepen te Rotterdam”. Wat betekent koopman, dat kan alles zijn!

Dank zij de hulp van het Rotterdamse Gemeente Archief is ons duidelijk geworden onder welke categorie van „koopmannen” wij Gregorius moeten zoeken.

Eerst even ter oriëntatie: Gregorius was de middelste zoon van Rudolphus Mees en Sara van Lelyveld. Zijn beide broers, Jan Rudolf en Adriaan, waren firmanten van R. Mees & Zoonen. Zij hadden een zuster, Maria, die getrouwd was met de (later keizerlijke) notaris Mr Hermannus Adrianus Schadee.

Gregorius werd in 1788 firmant in de firma Cortvrindt & Mees, de nieuwe naam voor de firma, die tot dusverre gedreven werd door Leonardus Cortvrindt. De notaris was W. de Prill. Het doel van de firma was het fabriceren en verhandelen van „carotten”. Cortvrindt bracht een kapitaal in van f 100.000,— (!) en Mees moest f 50.000,— in constanten storten.

In 1800 wordt er voor notaris Mr H. A. Schadee een nieuw contract gesloten en wel door Gregorius Mees, (zoon) Hendrik Cortvrindt en Johannes Gerardus Moll, onder de firmanaam Mees, Cortvrindt & Moll „in carotten”, kapitaal f 180.000,—. Zij is gevestigd aan de Nieuwehaven. Vrij kort daarna heet het nog slechts Mees & Moll.

In het contract waarbij de firma in 1819 voor vier jaren wordt verlengd, staat o.m. dat Mees op eigen kosten (!) zijn schoonzoon Pieter van der Dussen van Beeftingh in de zaak mag laten werken.

Het moet wel een familie-onderonsje geweest zijn, want notaris de Prill zal wel een broer geweest zijn van Gregorius' schoonzuster Maria de Prill, en Schadee was getrouwd met Gregorius' zuster Maria.

KAROTTEN

Dit zijn wortelvormige rollen van gesponnen en geperste snuiftabak ter lengte van ca. 50 cm. De tabak werd na fermentatie in linnen doeken gewikkeld, stevig met touwen en een ring ingesnoerd en verder gedroogd. De rollen werden bikkelhard en bleven wel vijf tot tien jaren in de winkelvoorraad. Als er een klant kwam voor snuif werd deze van de karot afgeraspt (frans: râper). Zo ontstond als „begrip” de naam voor de alom beroemde hollandse snuif „Tabac d'Hollande” of „Hollandse rappé”.

Bij een dergelijke zeer langzame omzetsnelheid van het eindprodukt wordt het begrijpelijk, dat fabrikanten over een groot eigen kapitaal moesten beschikken, te meer waar er toen nog geen bankwezen bestond dat lange credieten verleende.

Gregorius moet in 1824 of 1825 zijn uitgetreden, hij was toen 69, en J. G. Moll gaat alleen verder met zijn karotten. Op de balans van 1825 staat hij credit voor het niet geringe bedrag van f 248.000,—.

De familie Mees trekt zich uit de firma terug, en de winst van 1825, groot f 16.000,— komt geheel aan firmant Moll. Deze moet zich verder ook hebben ontwikkeld als grossier in tabak, maar in 1850 staan er toch nog zes karottenfabrikanten in het adresboek: J. van Gorkom, J. Gueding, J. G. Moll, Rehm & Co, G. van Rossem & Co en J. H. Minderop Jzn.

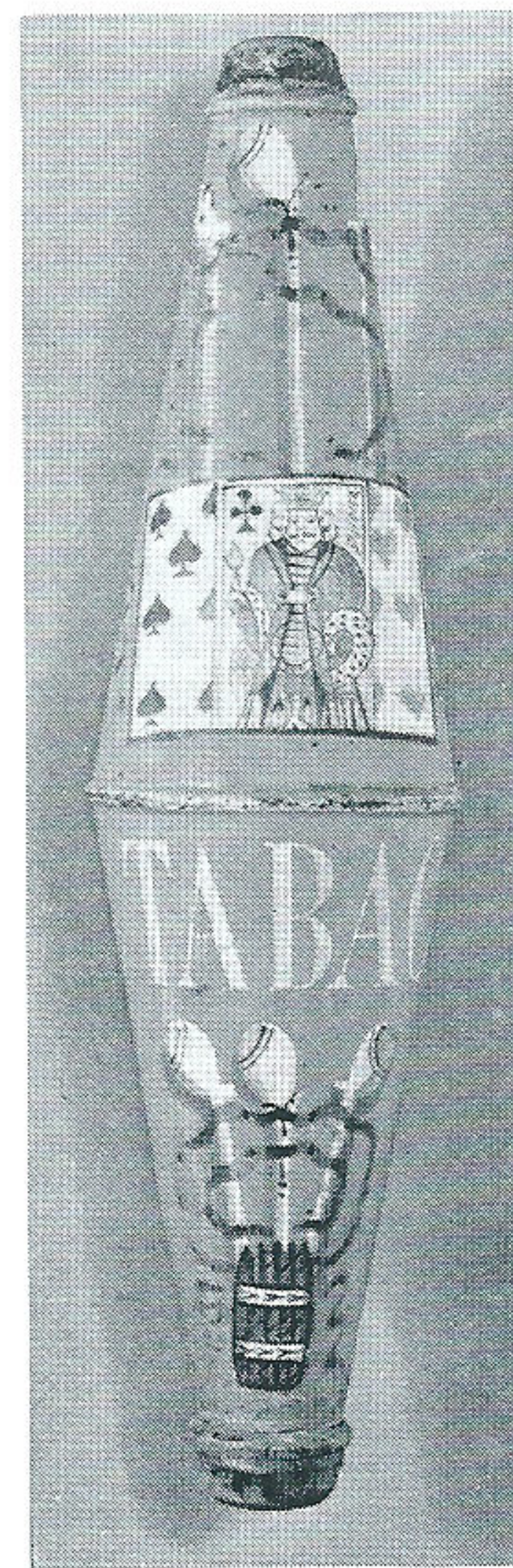
De adresboeken van de jaren 1850 vermelden 7 namen Moll, o.a. een consul van Bremen en de loodwitmaker J. Moll Hzn, die in 1809 met 2/37sten deelnam in het aanvangskapitaal van de Wilhelminapolder, zie kroniek 26 van 1977.

Die adresboeken vermelden 14 namen Mees. Allemaal, ook de Moll's, wonen in de oude stadsdriehoek, Nieuwehaven, Hoogstraat, Zuidblaak, Punt, Boompjes, Wijnhaven enz. Gedeeltelijk zullen we ons hier wel bevinden in de sfeer die zo humoristisch beschreven wordt in het hoofdstuk „Gerrit Witse” uit de Camera Obscura.

Bovenstaande gegevens over karotten danken wij aan de zeer behulpzame heer G. A. Brongers, conservator van Niemeyer Nederlands Tabacologisch Museum te Groningen, schrijver van het kostelijke boekje „Pijpen en Tabak”. De heer Brongers gaf ons ook de hieronder afgedrukte foto's van een echte oorspronkelijke karot (firma Hioolen te Rotterdam) en

echte karot (firma Hioolen)

franse karot - uithangbord

van het herkenningsteken dat de winkels van de franse tabaks- en speelkaartenregie aan hun gevels moeten bevestigen: een roodbruine karot met afbeeldingen erop van pijpen, sigaren en een speelkaart. Gregorius was getrouwd met Aletta de Mirell, geboren in Schipluiden 1759, overleden Rotterdam 1833, dochter van Mauritius de Mirell en Anna Barbara de Rouveroy (Hugenoten?). Pieter van der Dussen van Beeftingh komt in deze branche niet meer voor. De snuifgewoonte was in die jaren reeds op de terugtocht en hij zag terecht betere kansen in de suikerraffinage.

Ph. A. J. Mees

Golf van vloeibaar goud!

P. R. Mees

Onze secretaris, Mr P. R. Mees, heeft vorig jaar als directeur van R. Mees & Zoonen Assurantiën het Midden-Oosten bereisd. „Baanzicht” de Communicatie-krant van Bank Mees & Hope/Assurantie Beheersmaatschappij en Verbonden Instellingen, heeft onder de titel „golf van vloeibaar goud” een drietal artikelen van Peter's hand over deze reis opgenomen. Wegens plaatsgebrek moeten wij helaas volstaan met het afdrukken van enkele gedeelten uit dit interessante reisverslag welke, naar wij hopen, onze familieleden zullen interesseren.

Wij scheerden 's nachts over de vele voor anker liggende schepen, die verlicht waren en om 11.00 uur landden wij op Dubai Airport.

Donkere kleine politiemannen met groene baret begeleiden ons naar de aankomsthal en daar zag ik voor het eerst de in echt Arabisch gewaad in dish dash en hoofddoek gestoken douanmebeambte, die langdurig mijn papieren controleerde.

Het boeiende van reizen is, dat de werkelijkheid altijd anders is dan wat je je had voorgesteld. Zo was deze eerste tropendoop ook een aantal graden heter

en vochtiger dan je verwacht had.

Dubai is de hoofdstad van het gelijknamige land en het commerciële centrum van de Verenigde Arabische Emiraten en telt circa 350.000 inwoners. De belangrijkste inkomsten worden uit handel en scheepvaart verkregen, terwijl als tweede welvaartsbron de olieproductie fungeert, die in 1975 een waarde van \$ 900 miljoen vertegenwoordigde.

De na 1973 sterk gestegen olie-inkomsten worden na de plaats gehad hebbende nationalisatie van nagenoeg alle oliemaatschappijen door de sheiks, rulers of emirs met hun ministerraad, aangewend om in record tempo het land in economische en maatschappelijke zin te ontwikkelen.

Eén op de zeven inwoners is slechts uit het land afkomstig. Een mengelmoes van Europeanen, Amerikanen, Japanners en Libanezen vormt het ondernemersschap, terwijl Indiërs, Pakistani, Koerden, Omaniëzen en Koreanen het grove — hoofdzakelijk constructie — werk doen.

Dubai is één der landen, die met Abu Dhabi, Sharjah, Ras Al Kaimah, Ajman, Ujairah en Umm Al Quawain de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) vormt, welke in 1971 tot een onafhankelijke staat is verklaard en lid van de Verenigde Naties is geworden.

Het is fascinerend te zien, hoe met man en macht in die hitte — die ongebruikelijk groot was voor dit seizoen, zon 45° — gewerkt wordt aan wegen en havenaanleg, aan de bouw van een aluminiumfabriek en een droogdok, waarbij Nederlandse bouwers als Stevin, Hollandse Beton, Volker en Bos Kalis veelal een belangrijke rol spelen.

Engels is de voertaal en met name Libanezen, die tengevolge van oorlogshandelingen in hun land in grote getalen naar de Golf zijn uitgeweken, Syriërs, Palestijnen, Jordaniërs en Egyptenaren spreken en schrijven deze taal vlot.

De kantooruren zijn van 8 à 8.30 uur tot 11.00 à 12.00 uur, dan een siësta en daarna begint men omstreeks 3.30 à 4.00 uur tot 6.30 à 7.00 uur. In Koeweit werkt men korter en in Saoedi Arabië werken banken en overheidskantoren tot 12.00 uur, waarna de middag vrij is. Donderdagmiddag en vrijdag vormen hier het weekend, zodat op zondag gewerkt wordt.

Telefoneren en gezondheidszorg, althans in de overheidsziekenhuizen, zijn gratis en aan belastingen wordt hier niet gedaan.

Na kantoortijd, als de ergste hitte voorbij is, kun je goed boodschappen doen in de „suk”, de markt, waar van alles te koop is uitgestald op matten op de grond en op schappen. Luid gesticulerend tracht men zijn kleurrijke kleren, vruchten, groenten, kettingen en snuisterijen aan de man te brengen. Rond de „suk” vindt men in een groot aantal winkels een westers en Japans assortiment van huishoudelijke artikelen en ook juwelierszaken, waar vooral de gouden sieraden de boventoon voeren.

Het eten dat je krijgt is prima en aan de Britse

smaak aangepast. In de breakfast room werd je bediend door Indiërs en Pakistani en soms Egyptenaan; achter me Japanse zakenlui, links en rechts Duitsers en vooral veel Engelsen.

Van dubai naar Sharjah is het slechts een half uur per auto langs redelijke asfaltwegen door de woestijn. Doch omdat het verschillende landen zijn moet de taxichauffeur eerst bij zijn baas vergunning vragen om de „grens” over te mogen, welke slechts met een bord „welcome to Sharjah” is aangegeven.

Sharjah is een jong emiraat, dat een explosieve ontwikkeling doormaakt en in het kader van een ambitieus bouwprogramma worden kolossale havens, wegen, fabrieken o.a. voor de produktie van zeep en limonade, centrales en gebouwen de grond uitgestampt.

Voordat ik uit Sharjah naar Dubai terugkeerde bracht ik een bezoek aan de heer O. H. van Wijk, manager van Wescon International, een dochter van VMF Stork, dat als constructie- en installatiebedrijf momenteel opdrachten uitvoert in verband met de uitbreiding van krachtstations en de bouw van een zeep-fabriek.

Je moet respect hebben voor zo'n Hollander, die daar primitief gehuisvest is in een klein kantoortje in een gegolfd plaatijzeren keet op een wanordelijk industrieterrein in het witte blakende zand. Ik werd hartelijk verwelkomd met een cola en tegenover mij zat een energieke jongeman, die later de heer van Aalst bleek te zijn, op het acquisitiep pad voor de verlichtingssector van Philips, die vanuit Kuwait opereert en grote orders verkrijgt om de verlichting van hele steden te verzorgen.

Abu Dhabi

Per ter beschikking gestelde Mazda door één van de handelsrelaties van de ABN gereden naar het aangrenzende Emiraat Abu Dhabi in 2½ uur, dwars door de eindeloze woestijn over een goede asfaltweg. Overall wrakken van auto's langs de kant en af en toe een dode, maar gelukkig ook stel levende kamelen, die aan een touw voortgetrokken werden door bedouïnen, die blootsvoets hun eenzame weg vervolgen. Eén filmde ik; hij maakte een geenszins sombre indruk — een kleurrijk tafereel zo'n caravan met de fel rood blauw en groene pakken, welke op de kameelruggen gesjord zaten.

Een unieke gewaarwording zo'n eerste kennismaking met de woestijn, die toch niet zo vlak is als je uit de schoolboeken zou opmaken. Wij passeren de in aanbouw zijnde kolossale haven Jabal Ali, waarheen grote rotsblokken per truck vervoerd worden.

De chauffeurs met wapperende hoofddoek geven elkaar geen haarbreedte toe en wij reden zeker een kwartier achter twee trucks, die elkaar wilden passeren. Je moet je ziel in lijdzaamheid bezitten en proberen je niet te ergeren, want dan houd je 't hier niet lang uit!

Aan de kant van de weg waarschuwingborden, dat er op bepaalde plaatsen drijfzand is, waarin je weg-

zakt. Je ziet lange tijd geen levend wezen, geen dieren noch vogels, slechts hier en daar wat op zeepostelein lijkende begroeiing.

Ik stapte uit de auto om wat films te maken van een kudde loslopende kamelen en zag tot mijn verbazing een groot aantal afdrukken in het zand van dieren, waarschijnlijk woestijnhazen en knaagdieren, die blijkbaar overdag in holen zitten.

Soms ronde beige en witte tentenkampen van bedouïnen.

De snelheidsmeter van de kleine Mazda met roto-motor wijst 140 aan, maar wij worden door een Arabische coureur in Chevrolet gepasseerd alsof wij met een slakkengang gingen.

De jonge Indische chauffeur spreek geen andere dan zijn moers taal, maar met gebaren ben ik erin geslaagd hem af en toe te laten stoppen — een paar kraaien vliegen langs en wat tortelduiven bevolken de olijfbomenplantage, waarvan de jonge bomen in putten staan of waarvan de stamvoet omgeven is door ijzeren potten, ter voorkoming kennelijk van te snelle waterverdamming.

In de verte trilt de horizon — het is 13 oktober 10.00 uur 's morgens en het lijkt alsof je in een schijnwereld leeft, want de heuvels hangen in de lucht, de kleuren variëren van bruingeel tot rossig met een zeer lichtblauw van het zoute water der Arabische Golf.

Bestuur en commissies

Bestuur

Drs R. S. H. Mees, voorzitter
's-Gravenweg 309, Rotterdam 3016
Mr P. R. Mees, secretaris,
p/a R. Mees & Zoonen Assurantiën, postbus 505, Rotterdam
Mr P. C. R. Baelde Jansen, penningmeester en archivaris,
Groeneweg 41, Zevenhuizen Z.H.
Mr Ph. A. J. Mees,
Heldringsweg 6, Hoenderloo
Ir B. J. Mees,
Molenlaan 252, Rotterdam
Mr H. Mees,
Essenlaan 6, Rotterdam
H. E. Mees,
's-Gravenpark 4, Capelle a/d IJssel
J. A. E. A. Dorhout Mees,
Oranjelaan 46, Rotterdam

Commissie voor de Kroniek

Drs Eleonore F. T. Stakenburg-Mees,
De Lairesselaan 32, Rotterdam, redactie-adres
Anna C. M. Vreede-Mees,
2e Stoofweg 3, Dirksland
H. E. Mees, adres zie boven
Mr Ph. A. J. Mees, adres zie boven

Commissie voor de Genealogie

Mr H. Mees, adres zie boven
Drs. J. R. Mees,
Lindelaan 4, Rijswijk Z.H.
Mr Ph. A. J. Mees, adres zie boven

Commissie voor het Archief

Mr Ph. A. J. Mees, adres zie boven
Mr P. C. R. Baelde Jansen, adres zie boven